kindercentrum Hansje Stoffel

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Vastgesteld per 01 juli 2024

Postadres:
De Meesterstraat 2
2613XB DELFT Ingang: via het tuinhek

telefoonnummer: 06 - 20 67 51 61
info@hansjestoffel.nl www.hansjestoffel.nl
Triodos Bank: NL69 TRIO 078.14.99.860
KvK: 27300689

Inhoudsopgave

1. Inleiding 6
1.1 Missie 6
2. Pedagogische visie 7

2.1 Algemeen 7
2.2 Antroposofisch mensbeeld en -ontwikkeling 7
2.2.1 De eerste 7 jaar: Opbouw van een gezond lichaam 8
2.2.2 Tweede 7 jaar: Ontwikkeling van een rijk zielenleven 8
3. Pedagogische uitgangspunten 9
3.1 Het kind centraal 9
3.2 Warmte, omhulling en sfeer 9
3.3 Voorbootsen, nabootsen en waar(achtig)heid 10
3.4 Aansluiten bij de belevingswereld van het jonge kind 10
3.5 Rust, ritme en regelmaat 10
3.6 De ontwikkeling van zintuigen 11
3.6.1 Materialen 11
3.7 Het vrije spel 12
4. Emotionele Veiligheid 13
4.1 Vaste gezichten 13
4.3 Dagritme 14
4.4 Jaarfeesten en jaarritme 15
4.5 Inrichting en geborgenheid 16
5. Persoonlijke competenties 17
5.1 Hoofd, hart en handen 17
5.2 Zintuigen en motorische vaardigheden 17
5.3 Wilsontwikkeling 17
5.4 Taalontwikkeling, ontluikende geletterdheid 18
5.5 Rekenen, ontluikende gecijferdheid 19
5.6 Gezonde levensstijl en voeding 19
5.7 Kunst en creativiteit 20
6. Sociale competentie 21
6.1 De emotionele en sociale ontwikkeling 21
6.2 Begeleiden van positieve interacties tussen kinderen onderling 21
6.3 Spelontwikkeling 21
6.4. (Vroeg) Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen. 22
6.4.1 Verantwoordelijkheid voor signaleren van opvallend gedrag 22
6.4.2 Stappenplan bij kinderen met opvallend gedrag 22
6.5 Observatie en ontwikkeling volgen 23
6.5.1 Observatie en ontwikkeling volgen op de NSO 23
6.5.2 Observatie en ontwikkeling volgen 0-4 jaar 23
7. Overdracht van normen en waarden 24

7.1 Echtheid, oprechtheid en waar(achtig)heid 24
7.3 Plezier in het leven en werken, een positieve levenshouding 24
7.4 Kwaliteitszorg 25
7.4.1 Veiligheid en gezondheid 25
7.4.1.1 Vaccineren 25
7.4.2 Goede en gezonde ontwikkeling van het kind 26
8. Werkwijze en opbouw groepen 27
8.1 Baby/dreumesgroep kinderdagverblijf 27
8.2 Peutergroep kinderdagverblijf 27
8.3 Naschoolse/Buitenschoolse opvang (NSO/BSO) 27
8.4 De voorschoolse opvang (VSO) 27
8.5 Vakantieopvang 27
8.5.1 Kinderdagverblijf in de vakantie 27
8.4.2 Buitenschoolse opvang in de vakantie 28
8.4.3 Voorschoolse opvang in de vakantie 28
8.5 Stamgroep en basisgroep 28
8.5.1 Stamgroep (Baby/dreumesgroep en KDV) 28
8.5.2 Basisgroep 29
8.5.3 Stamgroep (KDV) verlaten 29
8.6 Beroepskracht-kind ratio, 3-uursregeling 30
8.7 Opendeurenbeleid 30
8.7.1 Opendeurenbeleid op het KDV 30
8.7.2 Opendeurenbeleid op de NSO 31
8.8 Aangeboden activiteiten 31
8.8.1 Activiteiten KDV 31
8.8.2 De activiteiten op de NSO 32
8.9 Verjaardagen en traktaties 33
8.10 Wennen 33
8.10.1 Wennen op het KDV en de baby/dreumesgroep 33
8.10.2 Wennen op de NSO 34
9. Samenwerking met ouders en basisschool 34
9.1 Kennismakingsgesprek 34
9.2.2 Overdracht bij het brengen en halen van het kind 35
9.2.3 Specifieke oudergesprekken 35
9.2.4 Ouderavonden/werkavonden en/of bijeenkomsten 36
9.2.5 Jaarfeesten met ouders 36
9.2.6 Schriftelijke informatie 36
9.3 Overdracht aan school 36

10. Ondersteuning beroepskrachten 37
10.1 Intercollegiaal overleg 37
10.2 Rol en taken van de pedagogisch medewerkers 37
10.3 Stagiairs 38
10.4 Model van werkontwikkeling en deskundigheidsbevordering 38
10.5 Scholingsplan 38
10.6 Externe contacten 39
11. Oudercommissie 39
12. LRKP 39

1. Inleiding

Onze pedagogisch beleidsmedewerker is eindverantwoordelijke voor het pedagogisch beleidsplan en de uitvoering ervan. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, van het beleid centraal staan. Tevens komen de thema's van het beleidsplan terug in de coaching en ondersteuning van de medewerkers. Wij ondernemen ook actie na gebeurtenissen die daartoe aanleiding hebben gegeven en worden maatregelen opgesteld voor verbetering. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals een pandemie, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt. In die zin is het pedagogisch beleidsplan geen vast document maar een levend beleidsstuk waarin wij met elkaar de geldende afspraken vastleggen en bepalen.

1.1 Missie

Hansje Stoffel stelt zich ten doel kinderen op een bewuste manier te begeleiden en hoogwaardige kinderopvang te bieden op antroposofische basis. Er wordt naar antwoorden gezocht op de ontwikkelingsvragen van elk individueel kind én de groep. Ieder kind heeft een eigen wereld. Wij bieden letterlijk en figuurlijk speelruimte om kennis, vaardigheden en een open en nieuwsgierige houding te ontwikkelen.

"De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten, teneinde zich in de bestaande sociale orde in te kunnen voegen; maar wel, wat in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Pas dan kan de opgroeiende generatie de maatschappij steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken”. Rudolf Steiner

2. Pedagogische visie

2.1 Algemeen

Hansje Stoffel is 45 jaar geleden begonnen als peuterspeelzaal behorende bij vrijeschool Widar. Sterker nog, vrijeschool Widar is in 1978 begonnen met een gezamenlijke peuter/kleuterklas. Sinds 2007 biedt kindercentrum Hansje Stoffel hele dagopvang aan kinderen van 2-4 jaar en voor de leerlingen van Widar naschoolse opvang. Sinds het vierde kwartaal van 2023 biedt kindercentrum Hansje Stoffel hele dagopvang aan kinderen van 0-4 jaar naast de naschoolse opvang voor de leerlingen van Widar. Hiermee wordt een lang gekoesterde droom werkelijkheid.

In dit pedagogisch beleidsplan kunt u lezen op vanuit welke visie en op welke manier wij werken. Aan de hand van uitwerking in concrete voorbeelden geven wij ouders/verzorgers en andere geïnteresseerden een zo duidelijk mogelijk beeld hiervan.

Belangrijk is te weten dat ouders/verzorgers of andere betrokkenen bij Hansje Stoffel geen doorgewinterde antroposofen hoeven te zijn. Wel gaan wij met elkaar op zoek naar gemeenschappelijke normen en waarden: een gedeeld mens- en wereldbeeld. Vanuit deze verbinding kunnen wij werken. Op geestelijk niveau merken we dagelijks dat ouders/verzorgers en medewerkers van Hansje Stoffel elkaar verrijken.

De visie van ons kindercentrum is gebaseerd op grondbeginselen van Rudolf Steiner. Daarnaast hebben we de pedagogische uitgangspunten geïntegreerd die zijn vastgesteld door Prof. J.M.A Mw Riksen-Walraven. Zij formuleert in haar theorie vier pedagogische basisdoelen:

1. Het bieden van emotionele veiligheid (hfst 4)
2. De ontwikkeling van de persoonlijke competenties (hfst 5)
3. De ontwikkeling van de sociale competenties (hfst 6)
4. Het eigen maken van waarden en normen (hfst 7)

Deze doelen zijn verweven in ons pedagogisch beleid

2.2 Antroposofisch mensbeeld en -ontwikkeling

De basis van onze pedagogische visie is het antroposofische mens- en wereldbeeld dat werd ontwikkeld door Rudolf Steiner aan het begin van de 20ste eeuw. In deze visie bestaat de mens uit lichaam, ziel en geest, welke zich telkens in fases van zeven jaar gedurende het gehele leven blijvend ontwikkelen.

Het kind wordt niet gezien als een "onbeschreven blad", maar als een mens met eigen talent, een eigen voorgeschiedenis en individualiteit, die zich op eigen wijze en in eigen tempo ontwikkelen. Wat het kind de wereld te bieden heeft is al in aanleg aanwezig.

In elke ontwikkelingsfase liggen mogelijkheden voor optimale ontplooiing van verschillende eigenschappen en krachten. Aangezien iedere fase haar eigen kwaliteit en doelstelling heeft, vraagt deze ook om een specifieke benaderingswijze en ontwikkelingsstof.

De eerste zeven jaar staan voornamelijk in het teken van de **opbouw van een gezond lichaam**.
In de tweede zeven jaar staat de ontwikkeling van een **rijk zielenleven** centraal.
In de derde zeven jaar staat de ontwikkeling van **de geest** centraal.

2.2.1 De eerste 7 jaar: Opbouw van een gezond lichaam.

In deze eerste 7 jaar staat de ontwikkeling van het fysieke lichaam centraal.
Dit is terug te zien in bv de motorische ontwikkeling. Het kind krijgt steeds meer sturing over zijn bewegingen. Tegen de kleuterleeftijd is er ook een binnenwereld en is de fantasie volop aanwezig.
In deze fase leert het kind zichzelf en de wereld kennen door veelvuldig zelf te doen en na te doen. Ook het "ik-bewustzijn" ontwikkelt zich in deze periode. Om dit harmonieus te laten verlopen scheppen we voorwaarden voor ervaringsgericht leren en we voeden vooral op door het goede voorbeeld te geven. Zelf voelen en ervaren en voor en nabootsen staat hier centraal.

2.2.2 Tweede 7 jaar: Ontwikkeling van een rijk zielenleven.

In deze fase hebben kinderen hun grootste fysieke groei doorgemaakt en kent het zijn lichaam. Het richt zich nu meer op zijn buitenwereld en wil nu graag dingen leren van de wereld om zich heen. De belevingswereld van het kind staat nu centraal en leert van het enthousiasme van zijn opvoeder. Waar(achtig)heid en oprechtheid zijn nu erg belangrijk. De wereld is goed en het kind wil zich ermee verbinden.

3. Pedagogische uitgangspunten

Wij hebben 7 pedagogische uitgangspunten geformuleerd, welke we één voor één verder zullen toelichten. 1: Het kind centraal

2: Warmte, omhulling en sfeer

3: Voorbootsen, nabootsen en waar(achtig)heid

4: Aansluiten bij de belevingswereld van het jonge kind

5: Rust, ritme en regelmaat

6: De ontwikkeling van zintuigen

7: Het vrije spel

3.1 Het kind centraal

We vinden het belangrijk dat ieder kind zijn eigen plek heeft in de groep en gezien wordt in zijn eigenheid. Door te luisteren naar wat het kind verbaal en non-verbaal ons vertelt, door te kijken naar het spel en door het kind bewust aandacht te geven, voelen wij aan wat het kind van ons nodig heeft, dit noemen we ook wel: Responsieve sensitiviteit. Wij noemen dat: er werkelijk zijn voor het kind. Op deze manier creëren wij met elkaar een veilig en warme omgeving waar het kind zichzelf mag en kan zijn en waar wij zorgdragen voor de gehele groep.

Pedagogisch medewerkers nemen gedurende de tijd dat een kind bij ons speelt de zorg en de opvoedingstaken van ouders/verzorgers over. Dit betekent dat wij deze verantwoordelijkheid samen met de ouders dragen. Wij kunnen en willen dit alleen als dit geen nadelige gevolgen heeft voor het kind. Niet elk kind is op hetzelfde moment rijp om naar een kinderdagverblijf te gaan, of niet elk kind is in staat na een lange schooldag opnieuw omringd te worden door leeftijdsgenoten. Bij ieder kind stellen wij ons de vraag of zijn tijd bij Hansje Stoffel 'gezondmakend' werkt op zijn groei en ontwikkeling. Dat koppelen we ook graag terug aan ouders/verzorgers.

Wij gaan ervanuit dat een kind alvorens het bij ons komt spelen zelfstandig kan slapen in een eigen bedje en zelfstandig uit een flesje kan drinken. Op de peutergroep gaan wij ervan uit dat een kind zelfstandig kan drinken uit een eigen glaasje en zelfstandig kan eten. Ook het vermogen om zonder hulpmiddelen op een stoeltje te zitten is een indicator van voldoende ontwikkeling.

Als een kind na een redelijke wenperiode zich niet goed voelt in een groep of onoverkomelijke heimwee heeft en er geen verbetering optreedt (kortom: niet gedijt in de groep), dan zullen wij in het belang van het kind in samenspraak met de ouders onderzoeken welke extra ondersteuning het kind nodig heeft alvorens het zijn pad bij ons voort kan zetten. Ons uitgangspunt is altijd de behoefte van het individuele kind. We stellen ons bij ieder kind ieder dag de vraag: "Wat vraagt dit kind van ons?"

3.2 Warmte, omhulling en sfeer

Kinderen bezitten nog onvoldoende het vermogen om prikkels uit de omgeving te selecteren en te filteren. Daarom zorgen wij ervoor dat de groepsruimte overzichtelijk, opgeruimd en huiselijk is. Voor het kind is deze warmte, omhulling en sfeer een voorwaarde om zich veilig en thuis te voelen en tot spel en ontwikkeling te komen.

Door heel bewust de zintuiglijke omgeving van het kind vorm te geven, door het te omringen met mooie en goede materialen, kan het kind een basisvertrouwen ontwikkelen dat de grondslag vormt voor een positieve levenshouding. Plezier in het leven maakt het makkelijker open te staan voor anderen, en geeft je de kracht en de inventiviteit om creatief om te gaan met problemen.

3.3 Voorbootsen, nabootsen en waar(achtig)heid

In de eerste zeven levensjaren staat het kleine kind geheel open voor de wereld en laat deze in het volste vertrouwen binnenstromen. Het treedt deze met een actieve belangstelling tegemoet. Het kind is gevoelig voor stemmingen van buiten en ontvankelijk voor de intenties en de innerlijke houding van waaruit de opvoeders handelen.

Wanneer een kind een gebaar of een intonatie van een ouder of verzorger nabootst, komt dit omdat het kind volledig leeft in het gebaar van de betreffende persoon en er één mee is. De beweging wordt innerlijk overgenomen en van binnenuit ontstaat dan het uiterlijke gebaar van het kind, voor zover de beheersing over het lichaam dit toelaat. Uiteindelijk laat het kind ons zien wie en hoe wij van binnen zijn.
De rol van de opvoeder of pedagogisch medewerker is dus niet om dingen aan te leren of opdrachten te geven, maar om er vanuit totale persoonlijkheid te zijn, het kind voor te bootsen, voor te leven en dingen met aandacht te doen zodat het kind vanuit enthousiasme mee wil doen. Op deze manier praten wij met de kinderen en leggen wij hen uit door voor te bootsen. Hieronder verstaan wij ook: Praten en uitleggen.

3.4 Aansluiten bij de belevingswereld van het jonge kind

Wij vinden het zeer belangrijk om het kind niet te vroeg in het bewustzijn te wekken. Door het kind op jonge leeftijd te belasten met abstracte, intellectuele of anderszins onbegrijpelijke dingen uit de grotemensenwereld, wordt energie ontnomen die gericht moet zijn op de rijping van het fysieke lichaam. We spreken kinderen daarom bij voorbaat niet aan op hun cognitieve vermogens, maar gaan uit van de vanzelfsprekendheid der dingen. We zeggen niet waarom we iets doen, maar hoe we iets doen of gewoon dat we iets doen. Zeker de eerste zeven jaar staat beleving en ervaring centraal.

De rol van de opvoeder of pedagogisch medewerker is om naar het individuele kind te kijken en aan te sluiten bij de innerlijke beweging van het kind. De pedagogisch medewerker heeft hierbij gevoel voor de verbale maar ook voor de non-verbale communicatie en kan met respect voor eigenheid en tempo van het kind inspringen op zijn behoefte. Dit is de basis voor de ontwikkeling van ieder kind. Door als pedagogisch medewerker een rijke speelomgeving te creëren met voldoende afwisseling in het dagritme en in de omgeving, afgewisseld met voldoende rust om alle indrukken te verwerken, maakt een fijne omgeving voor het kind om zich verder te ontplooien. Dit is de basis van waaruit wij de ontwikkeling stimuleren.

3.5 Rust, ritme en regelmaat

Rust, ritme en regelmaat dragen bij aan de ontwikkeling van een gevoel van veiligheid en zelfvertrouwen. Een kind gedijt goed in een sfeer van rust. In deze ongestoorde sfeer kan de ontdekkingsdrang, nieuwsgierigheid en verwondering van het kind zich uitleven. Zo komt het tot eigen spel, kan het de wereld om zich heen verkennen, vaardigheden oefenen en indrukken opdoen en verwerken.

Voor de dagelijks terugkerende handelingen en de daarbij behorende overgangen, kan het kind veel houvast en herkenning ontlenen aan een vaste volgorde, een vaste dagindeling en vaste gewoontes en rituelen. In een zorgvuldig ritmisch opgebouwde dagindeling kan een kind groeien en zich ontwikkelen zonder dat het hem extra energie kost. Dat wat ritmisch gebeurt, ondergaat het kind dromend of onbewust. Van alle verstoringen in het ritme wordt een kind te wakker, het wordt onrustig en onzeker, het weet niet meer waar het aan toe is. Van hieruit kunnen we gemakkelijk structuren en worden grenzen als gewoonte gesteld.
De rol van de pedagogisch medewerker is om een ritmisch opgebouwde dagindeling te waarborgen en deze met elkaar af te stemmen.

Door herhaling van de dagelijkse handelingen ontstaat het plezier van de herkenning bij het kind en dat geeft houvast. Dit leidt tot gewoontevorming en vertrouwen. Het biedt emotionele veiligheid. Door de herhaling ontstaan ook de goede gewoontes die alleen in de kinderjaren verworven kunnen worden. Vaste gewoontes en rituelen brengen vreugde in het leven van het kleine kind.

3.6 De ontwikkeling van zintuigen

De antroposofie onderscheidt twaalf zintuigen; vier onderste zintuigen (tastzin, levenszin, bewegingszin en evenwichtszin), vier middelste zintuigen (reuk, smaak, kleur en temperatuurszin) en vier hogere (horen, vertalen, oordelen en zelfbewustzijn). De ontwikkeling van onderste zintuigen voelen staat in de eerste 7 jaar centraal en legt de basis voor latere psychische en geestelijke vermogens.

Door middel van zintuigen komen we in contact met onszelf en de buitenwereld. Het kind is nog één en al zintuig, zonder selectie en filtering verbonden met de wereld om hem heen. Het heeft nog niet geleerd de verschillende zintuiglijke indrukken naar ‘waarde’ te schatten. Wij dragen daarom zorg voor een gezonde afwisseling tussen inspanning en ontspanning, tussen samen en alleen, tussen binnen en buiten, tussen eten en niet-eten, enzovoorts. Dit helpt kinderen om een gezonde balans te vinden tot de omgeving en het eigen lichaam. Het leert duidelijke grenzen.

Wij spelen per dag veel buiten voor stimuleren van beweging en zintuiglijke ontwikkeling. In het lokaal bevinden zich verschillende speelmaterialen die motiveren en uitnodigen tot afwisselend spel. Natuurlijke materialen die warm en fijn aanvoelen, stimuleren de zintuigontwikkeling.

We proberen deze onbevangenheid te behouden door te waken over de kwaliteit en kwantiteit van de zintuiglijke indrukken. De inrichting en het kleurgebruik in de ruimte, voeding, keuze van materialen en de hoeveelheid speelgoed.

3.6.1 Materialen

De spelmaterialen worden bewust gekozen. Ze zijn van hoge kwaliteit, duurzaam en van natuurlijke materialen zoals hout, wol, katoen, linnen, zijde en fluweel. Het spelmateriaal nodigt uit tot gevarieerd spel en is op verschillende manieren te gebruiken, opdat de fantasie wordt geprikkeld. De materialen hebben volgens onze opvatting niet zozeer een enkelvoudig leerdoel, als wel een menskundig ontwikkelingsdoel. Het gaat er niet om dat een kind één specifiek onderwerp (bijvoorbeeld een woord of beweging) eigen maakt, maar dat het groeit op de vlakken behorend bij zijn ontwikkelingsfase. Daarom maken we gebruik van divers en mogelijk ongevormd materiaal dat uitnodigt tot uiteenlopende spelvormen. Onze speelmaterialen zijn uitgekozen om aan te sluiten bij de ontwikkelingsbehoefte die de kinderen in een groep ons tonen.

3.7 Het vrije spel

In deze maatschappij is steeds minder ruimte voor het zogeheten vrije spel. Hansje Stoffel wil juist de mogelijkheid bieden aan de kinderen om zich in dit vrije spel te uiten en te ontwikkelen vanuit een intrinsieke behoefte. In het vrije spel kun je zien hoe een kind zich voelt, wat een kind nodig heeft en hoe zijn ontwikkeling verloopt. Loopt het vrije spel niet goed, dan is er vaak ook een stagnatie op een ander vlak te verwachten: motorisch, cognitief of sociaal of emotioneel. Vrij spel biedt mogelijkheden voor het kind om zich verder te ontplooien op alle ontwikkelingsgebieden. Daarom hechten wij bij Hansje Stoffel veel waarde aan dit vrije spel.
De rol van de pedagogisch medewerker is hierbij belangrijk opdat deze de voorwaarden kan scheppen dat ieder kind tot spel kan komen en op zijn unieke manier kan ontwikkelen en zichzelf waarlijk kan tonen. Als pedagogisch medewerker hebben wij de taak om naar dit spel te leren luisteren en het te zien voor de waarde die het in zich draagt.

Er is geen ondubbelzinnige definitie van vrij spel. Wel is er een aantal kenmerken die het vrije spel in zich heeft: Vrij spel komt van binnenuit, is intrinsiek. Het draagt plezier beleving in zich, geschiedt op basis van vrije keuze en heeft geen prestatiedwang. Wij geven kinderen de kans om zich hierin samen met hun leeftijdsgenootjes optimaal te ontplooien. De rol van de pedagogisch medewerkers is om het mogelijk te maken voor de kinderen om zelf tot verschillend en gevarieerd spel te komen, binnen en buiten. Er is een rustige plek om te lezen, te knutselen, te bouwen of in een poppenhoek te spelen. Buiten is er ruimte om met zand te spelen of ren- en tikspelletjes te doen. Ter stimulering worden er ook meer gestuurde activiteiten aangeboden en kunnen erg uiteenlopend zijn. Enerzijds sport en spel activiteiten of juist activiteiten die meer gericht zijn op de beleving van het seizoen en/of het jaarfeest en hebben de ontwikkeling van het kind ten doel. Ook in deze activiteiten speelt fantasie en eigen inbreng van het kind een belangrijke rol en maken wij gebruik van natuurlijke, waarachtige materialen.

Water en zand, pannen en lepels, zijn belangrijke spelattributen voor kinderen. Het geeft hen de gelegenheid het werk van de volwassenen op hun eigen manier na te bootsen, het stimuleert de fantasie en de sociale en emotionele ontwikkeling. Ze koken soep, geven elkaar te eten, graven kuilen en bouwen bergen, of staan dromerig te roeren in een pannetje.

De rol van de pedagogisch medewerker tijdens het vrije spel is in eerste instantie een meer observerende rol. De kinderen nemen zelf het initiatief en de pedagogisch medewerker kijkt hoe de kinderen met de materialen omgaan, hoe de sociale contacten verlopen enzovoort. Zo kan ze de bewegingen (de motoriek), het samenspel en de wijze van spelen van de kinderen waarnemen. Zij ziet of er door spelarmoede, taalarmoede of een overmatig spreken,

bewegingsarmoede of juist over-beweeglijkheid, etc. extra ondersteuning nodig is. Dat bieden wij dan in eerste instantie aan met geleide activiteiten.

4. Emotionele Veiligheid

4.1 Vaste gezichten

Iedere pedagogisch medewerker heeft en eigen basis/stamgroep en iedere groep heeft vaste pedagogisch medewerkers. Hierdoor kent de pedagogisch medewerker alle individuele kinderen, kennen collega's elkaar en kennen ouders de pedagogisch medewerkers.

Daarnaast werken wij op de KDV-groepen met het vaste gezichtencriterium. Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Daarom werkt er op de dag dat het kind aanwezig is minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. De vaste medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het kind behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen en moeten het grootste deel van de dag aanwezig zijn op de groep.

Het vaste gezichtencriterium is een kindgerichte norm, wat wil zeggen dat per individueel kind bekeken moet worden of voor dat kind aan het vaste gezichtencriterium wordt voldaan. Een vast gezicht wordt toegewezen aan een kind, en niet aan een hele groep. De medewerker op de groep kan voor een deel van de kinderen in die groep het vaste gezicht zijn, en voor een deel van de kinderen in dezelfde groep niet.

Hoeveel vaste gezichten per kind? (conform art. 7 Besluit Kwaliteit Kinderopvang)

- Worden op een groep 1 of 2 pedagogisch medewerkers ingezet volgens de BKR? Dan mag een baby maximaal 2 vaste gezichten hebben. Voor kinderen van 1 tot 4 jaar zijn dat er maximaal 3.
- Worden op een groep 3 of meer pedagogisch medewerkers ingezet volgens de BKR? Dan mag een baby maximaal 3 vaste gezichten hebben. Voor kinderen van 1 tot 4 jaar zijn dat er maximaal 4.

Naast het 'vaste gezicht' kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voor kinderen met flexibele dagen opvang geldt het vaste-gezichtencriterium niet.

Er zijn gevallen dat wij van dit vaste-gezichtencriterium mogen afwijken. Dit mogen wij in geval van ziekte, verlof en vakantie van een vast gezicht, onder de volgende voorwaarden:

- Het vaste gezicht is afwezig voor een aansluitende periode van korter dan vier weken;
- Er zijn ten hoogste twee of drie beroepskrachten aan het kind toegewezen; - De overige vaste gezichten stellen zich niet ter beschikking als vervanging.

Omdat vaste gezichten voor de kinderen stabiliteit en veiligheid bieden, hebben wij de volgende stappen uiteengezet als wij hiervan moeten afwijken:

1. Ouders worden geïnformeerd dat wij moeten afwijken van het vastegezichtencriterium;
2. In eerste instantie vragen wij andere vaste beroepskrachten om in te vallen;
3. Indien geen vaste beroepskracht zich beschikbaar stelt, vragen wij vaste invallers om in te vallen;
4. Indien geen vaste beroepskracht of invaller beschikbaar is, zullen wij een invaller vragen. Indien dit mogelijk is zal deze invaller ingezet worden naast een beroepskracht die wel bekend is op de groep, zo wordt het dagritme en de dagelijkse gewoonte zoveel mogelijk gewaarborgd waar de kinderen stabiliteit en veiligheid uit kunnen verlenen;

5. Bij afwezigheid van langer dan 4 weken (door ziekte of verlof) maken we een nieuwe indeling van de vaste gezichten voor de kinderen. Er kan dan voor de vertrouwdheid en veiligheid van de kinderen een nieuw vast gezicht aangewezen worden;

Vaste gezichten tijdens de gehele opvangdag
Op het kinderdagverblijf (KDV, van 8:00 tot 18:30 uur) en de naschoolse opvang (NSO, tussen 12:30 en 18:30 uur) werken onze pedagogisch medewerkers de hele dag door op dezelfde groep. Er is dus geen 'wisseling van de wacht' halverwege de dag.

Dit betekent dat kinderen niet halverwege afscheid hoeven te nemen van de ene medewerker om zich daarna weer opnieuw te hechten aan een andere. Alle kinderen die die dag op het KDV of de NSO aanwezig zijn, bouwen de hele dag een band op met dezelfde vertrouwde medewerkers. Deze medewerkers weten precies hoe ieder kind die dag is binnengekomen en wat het heeft meegemaakt. Daardoor blijft informatie over het kind gedurende de dag compleet en hoeft er niets overgedragen te worden tussen collega's onderling.

Deze manier van werken geeft kinderen rust en vertrouwen. Het vormt een stevige basis van waaruit zij zich kunnen hechten aan de mensen om hen heen, en draagt zo bij aan hun emotionele veiligheid.

4.2 Mentorschap

Binnen ons kindercentrum krijgen de kinderen een vaste medewerker toegewezen die hun mentor is en verantwoordelijkheid draagt voor communicatie tussen ons kindercentrum (de pedagogisch medewerker op de groep), het kind en de verzorger en eventueel de basisschool. De mentor wordt in eerste instantie bepaald door de klas van het kind, de plaatsing op de groep en de beschikbaarheid en de personele belasting. De mentor is degene die het kind vast op de groep heeft. De mentor haalt zoveel mogelijk zijn/haar kinderen (bij aanwezigheid) op uit de klas. Eens per half jaar wordt gekeken of het kind nog het beste bij deze pedagogisch medewerker kan zijn toegewezen of dat door de eventuele wisseling van dagen van het kind een andere pedagogisch medewerker een beter beeld heeft van het kind. De pedagogisch medewerkers dragen hier zelf een verantwoordelijkheid omdat zij de kinderen en ouders op de groep kennen. Indien dit nodig is kunnen zij ondersteuning vragen bij de pedagogisch beleidsmedewerker. Ten alle tijden kan de ouder de mentor die zijn kind is toegewezen inzien via onze ouderportal op: app.kovnet.nl via de stamgegevens van uw kind. De mentor is het aanspreekpunt voor zowel ouder als andere collega’s over vragen rondom het kind, hiermee verzamelt de mentor alle informatie en kan het een compleet beeld vormen over het kind en iedereen die om het kind heen staat.

Bij binnenkomst maakt de mentor wenafspraken met de nieuwe ouder en het kind. Tevens geeft de mentor ten minste eens per jaar de mogelijkheid tot het voeren van oudergesprekken over de ontwikkeling van het kind. Ook houdt de mentor de ontwikkeling van het kind in de gaten. Hiervoor maken wij tot de kleuterleeftijd gebruik van het kindvolgsysteem Kijk! 0-4 jaar, en voor de oudere kinderen gebruiken wij onze observatie en ontwikkelingslijsten welke na drie maanden na binnenkomst en daarna rondom de verjaardag van het kind. Als er een zorg is rondom het kind dan kan de mentor ondersteuning vragen aan de pedagogisch beleidsmedewerker en/of de aandachtsfunctionaris-KIMI om met elkaar een plan van aanpak te maken. De mentor van het kind draagt hierin de verantwoordelijkheid tot het vroegtijdig signaleren en bespreekbaar maken van de kinderen tijdens teamoverleggen.

4.3 Dagritme

Op de groepen hebben wij een duidelijk dagritme met momenten van eten en drinken, vrij spel binnen en/of buiten of ruimte om deel te nemen aan een aangeboden activiteit. Dit gebeurt in een vast ritme zodat voor alle kinderen duidelijk is wat zij kunnen verwachten. De stroom van de dag kan bepalend zijn voor exacte tijdsindeling van de dag. Op alle groepen maken wij een duidelijke start met alle kinderen die deze dag aanwezig zullen zijn. Afhankelijk van de groep waar het kindje speelt zal dit bij de kinderen tussen 0-4 jaar tussen 8.30-8.45 uur zijn. We verwachten dan ook dat alle kinderen die deze dag komen spelen gebracht zijn zodat we de dag in de kring kunnen beginnen. Het dagritme is aanwezig op de groepen of wordt gedragen door de pedagogisch medewerkers. Door iedere dag hetzelfde ritme te volgen, ontleent het kind veiligheid aan het vaste ritme van de dag en weet het kindje bv dat het na het buitenspelen wordt opgehaald door pappa of mamma.

Op het Muizenhuis zijn er twee vaste ophaalmomenten: tussen 14.45-15.00 uur en tussen 17.00-18.15 uur. In de Elfentuin is er een vast ophaal moment tussen 17.00-18.15uur. Bij de NSO is er tijdens schoolweken een ophaalmoment tussen 14.30-14.45 uur en tussen 17.0018.15 uur. Tijdens de vakanties heeft de BSO een ophaalmoment tussen 14:45-15:00 uur en 17:00-18:15 uur.

4.4 Jaarfeesten en jaarritme

Gedurende de dag is er een duidelijk ritme en zijn er duidelijke regels. Alle pedagogisch medewerkers gedragen zich daarnaar en zo zijn het voor de kinderen niet louter extern opgelegde regels, maar worden deze opgenomen in de gewoontevorming. Het kind maakt het zich in de loop der tijd eigen. Dit biedt duidelijkheid en veiligheid voor het kind, waardoor het kind zijn energie kan gaan richten op zijn eigen ontwikkeling en spel. Bijvoorbeeld: tegen een kindje dat van tafel loopt tijdens het eetmoment zeggen we: "wij blijven nog even aan tafel zitten". Als het kindje daar onvoldoende op reageert kunnen wij zingen: "kom maar aan tafel". Anders begeleiden we het kindje terug aan tafel, zonder dwang maar vanuit een gewoonte. Door vaste gewoontes en ritme, is leefomgeving voorspelbaar en weten zij wat ze wel en niet kunnen doen, waardoor het kind zich veilig en vertrouwd kan voelen.

Zoals we een dagritme hebben, zo hebben we ook een jaarritme, met ongeveer iedere zes weken een feest. We leven naar zo'n feest toe, vieren het samen, al is het nog zo simpel (bijvoorbeeld bellenblazen met St. Jan) en genieten nog wat na. We proberen de kinderen het specifieke - zonder er de nadruk op te leggen - van dat feest, de sfeer, het jaargetijde te laten beleven. Het lokaal wordt steeds aangepast aan het feest: met takken, bloemen en kransen. Op de seizoenstafel zien we hetzelfde proces in een meer 'landschappelijke' vorm: herfstbladeren, kastanjes en een eekhoorn in de boom; een vijver met kikkers en schelpen. We zingen de liedjes van het seizoen, er komen nieuwe liedjes bij, de oude worden minder gezongen en langzamerhand 'vergeten'. We laten ons aan de hand van de feesten meenemen door het jaar, van herfst naar winter, van lente naar zomer, en ervaren dat ieder seizoen, ieder feest, zijn eigen unieke waarde heeft. Sommige jaarfeesten vieren we alleen met de kinderen, sommige met de ouders, hierbij staat het kind altijd centraal. Alle jaarfeesten worden voorbereid en heel eenvoudig in de groep gevierd:

- Michaëlsfeest, oogstfeest 29 september, herfstliedjes
- St. Maarten, lampionnetje maken
- Advent, adventskrans
- Sint Nicolaas, de ouders maken een cadeautje
- Kerstmis, kerstmaaltijd
- Maria Lichtmis, lichtjesfeest 2 februari, de kersttijd wordt afgesloten.

- Palmpasen, palmpasenstokken maken voor de Palmpasenoptocht, broodhaantjes bakken
- Pinksterfeest met pinksterkransen
- St. Jansfeest, zomerfeest 21 juni, met 'drie in de pan'

Tijdens de dag worden deze feesten voorbereid met de kinderen door middel van gezamenlijke activiteiten. Jaarlijks mogen de kinderen van het kinderdagverblijf het kerstspelletje bijwonen dat door de kleuters van Widar wordt opgevoerd. Hierdoor groeien ze al op jonge leeftijd mee in deze schooltraditie. Ook het pinksterfeest wordt gezamenlijk rond de meiboom gevierd.

4.5 Inrichting en geborgenheid

We hebben de ruimtes met zorg een aandacht ingericht en aangekleed. De huiselijke, verzorgde omgeving, waarin alles zijn eigen vertrouwde plaats heeft, geeft de kinderen een gevoel van geborgenheid. Het is duidelijk wat er van de kinderen verwacht wordt. Ook onze inzet van vaste gezichten op vaste groepen en op vaste dagen zorgt voor geborgenheid. De kinderen kunnen goed hechten. We maken gebruik van natuurlijke en warme materialen met warme kleuren die zorgen voor een omhullende en rustige sfeer. Er is geen overdaad aan speelgoed of speelgoed van onnatuurlijk materiaal. Bewust wordt gekozen voor verschillende soorten hoeken met materialen die verschillend soort spel uitnodigen. Dit wordt afgestemd op de behoefte van het kind en het seizoen waar wij in verkeren.

5. Persoonlijke competenties

5.1 Hoofd, hart en handen

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn unieke wijze. Bij Hansje Stoffel vinden wij het belangrijk om het kind niet op één ontwikkelingsgebied te beoordelen maar om naar het kind in zijn totaliteit te kijken. We hebben een holistisch mensbeeld. We stellen ons telkens de vraag hoe de verschillende ontwikkelingsgebieden zich tot elkaar verhouden en of er evenwicht is tussen denken, voelen en handelen. In onze maatschappij is er veel aandacht voor de cognitieve ontwikkeling gekomen. We zeggen dan dat kinderen veel in hun 'hoofd' worden aangesproken. We merken dat kinderen daardoor overprikkeld kunnen raken. Daarom vinden wij het belangrijk om een goed evenwicht te vinden tussen deze drie gebieden, denken, voelen en doen. In de eerste levensjaren laten we kinderen vooral veel zelf ervaren, om vanuit deze beleving te ontwikkelen. Als dit evenwicht tussen denken, voelen en doen verstoord is, stagneert het spel van het kind en daarmee ook de ontwikkeling.

5.2 Zintuigen en motorische vaardigheden

In de eerste levensjaren staat de ontwikkeling van het fysieke lichaam en de motorische vaardigheden centraal. Het zèlf ervaren, zèlf doen en zèlf voelen is in deze fase essentieel. Wij hechten veel belang aan afwisseling in het binnen- en buitenspel, waarbij er veel ruimte is voor de ontwikkeling van grotere motorische vaardigheden zoals rennen, klimmen, fietsen en ontdekken. Daarnaast bieden wij op de peutergroep gerichte activiteiten aan. Dit doen wij niet klassikaal zoals ze in de kleuterklassen leren te doen maar juist in kleinere groepen zodat de pedagogisch medewerker met aandacht stil kan staan bij het individuele kind. We kunnen deze activiteiten aan de grote tafel aanbieden of in het daarvoor speciaal ingerichte atelier waar de kinderen ook zelfstandig kunnen schilderen en/of knutselen. Door ruimte te geven aan de motorische ontwikkeling raakt een kind thuis in eigen lichaam en leert hij vertrouwen in eigen kunnen en doen en zo een stevige basis heeft om zich verder te ontwikkelen.

5.3 Wilsontwikkeling

Rondom het derde levensjaar komt het kind in de "nee-fase", en geeft het uiting aan zijn eigen wil. Hier hebben zij echter nog geen beheersing over: ze zeggen op alles: "nee!", zonder dat ze de consequenties hiervan kunnen overzien. Zo ervaart het kind belangrijke grenzen. We geven dit vorm door in deze situaties niet te vragen: 'Wil je je jas aantrekken?' en vervolgens uit te leggen "Anders vat je kou", maar door vanuit gewoonte de jas te pakken met de woorden: 'We gaan naar buiten". Als het kind protesteert, worden eerst de andere kinderen, die staan te trappelen om naar buiten te mogen, aangekleed waarna de laatste als vanzelf volgt. Dit is een vorm van 'non-verbaal opvoeden'. Je houding en gezichtsuitdrukking laten zien dat je het beste met het kind voor hebt, en op dit moment is dat: de jas aandoen en naar buiten gaan.

Het stimuleren van eigen activiteiten, het bieden van herhaling en regelmaat, het aanleren van goede gewoontes en het richten van aandacht op de omgeving zijn voor de ontwikkeling van de wil en de daadkracht belangrijk.

5.4 Taalontwikkeling, ontluikende geletterdheid

Het is belangrijk om voor ogen te houden dat het meest fundamentele taalvermogen ontwikkeld wordt in de eerste levensjaren. In deze eerste taalverwerving, onderscheidt men twee ontwikkelingspolen.

1: De taal zelf wordt via de zintuigen vanuit de omgeving opgenomen. Taalontwikkeling is in dit opzicht luisterontwikkeling. Aanvankelijk maakt een baby geen onderscheid tussen het zogenaamde achtergrondgeluid en de taal. Geleidelijk leert hij geluiden onderscheiden. Eén van de eerste die hij selecteert is de menselijke stem. Later herkent het kind zinnen en woorden.

2: Het spreken daarentegen ontwikkelt zich vanuit het kind. Taalontwikkeling is hier motorische ontwikkeling.

Het kind leert in deze fase zijn bewegingen te beheersen. Het kind richt eerst het hoofd op, leert zitten, staan en tenslotte lopen. Gelijktijdig met het leren lopen, komt er een einde aan het brabbelen en vormt het kind klankbeelden. Deze hebben een betekenis. Met behulp van deze klankbeelden benoemt het kind de dingen om zich heen. Het ervaart tevens dat het begrepen wordt wanneer het zich in de taal uitdrukt.

Omstreeks het derde jaar verfijnt de motoriek zich verder. Er ontstaat meer coördinatie tussen ogen, handen en vingers.

De groot-motorische beweging ontwikkelt zich op dezelfde wijze. Het lopen differentieert zich tot glijden, springen, klimmen, huppelen enzovoort. Parallel daarmee differentieert de taal. Het kind spreekt de woorden exacter uit, er ontstaan verbuigingen, tijdsvormen. Het driejarige kind kan nu zoveel afstand tot de wereld nemen dat het verbanden kan leggen tussen verschillende dingen en zichzelf. Het gaat zich steeds meer als een persoon beleven en toont dit door 'ik' te zeggen. Men hoort nu uitdrukkingen voor oorzaak- en gevolgrelaties, bepalingen van tijd enzovoort. Op sociaal vlak ontdekt het kind nu de mogelijkheid van een gesprek: als je met elkaar kan spreken, kan je beter samen spelen.

Het jonge kind leeft overwegend vanuit de wilsimpulsen, het doen. Het bewegingselement in de taal vormt daarom het uitgangspunt in het taalonderwijs. De dingen die het kind heeft leren kennen door beweging of door innerlijk mee te bewegen kan het benoemen.

Een ander aspect dat nauw samenhangt met de wilsimpuls is de nabootsing. Daarom treedt in de taalopvoeding de voorbeeldfunctie van taal in de groep op de voorgrond. Aan de voorbeelden van de pedagogisch medewerker en groepsgenootjes vormt het jonge kind zijn eigen spreken. Het kind richt zijn aandacht niet enkel op de informatie maar evenzeer op alles wat deze informatie begeleidt. De gebaren, mimiek, intonatie, stemtimbre en uitspraak. Hierdoor neemt het kind onbewust het karakter, de stemming en de gehele morele houding van de volwassene op.

Door hetzelfde verhaal of versje gedurende een langere periode aan te bieden, stimuleert men het geheugen en het spraakvermogen. Het kind weet wat er gaat komen en het spreekt onbewust mee.

De rol van de pedagogisch medewerker is het begeleiden van de taalontwikkeling van de kinderen door met de kinderen te spreken, gebaren- en tafelspelletjes te spelen en te zingen. We creëren een rustige sfeer, opdat er geconcentreerd geluisterd kan worden.

De nabootsing wordt gestimuleerd, maar het blijft steeds een initiatief dat uitgaat van het kind. Het spreken wordt begeleid door bewegingen en gebaren. Bij het leren spreken maakt het kind gebruik van nabootsing daarom is de pedagogisch medewerker alert op haar eigen taalgebruik:

- Voorspreken: door de dingen te benoemen en een naam te geven.
- Waar(achtig)heid: door niet "woef-woef" te zeggen maar hond tegen de hond.
- Duidelijkheid: door niet mee te gaan doen in het lieve brabbeltaaltje maar duidelijk te zeggen welk woord het kind bedoeld.
- Vormkracht: door "ik spring af de boom", om te vormen naar "ik spring van de boom af".
- Er is materiaal (boeken, versjes, rijmpjes,) aanwezig om de taal te stimuleren.
- Aan het begin van een activiteit en bij overgangen wordt er gezongen.

De pedagogisch medewerker heeft aandacht voor het kind terwijl ze met hem bezig is, stelt vragen aan het kind en gaat gesprekjes aan om het taalgebruik te stimuleren.

5.5 Rekenen, ontluikende gecijferdheid

In de eerste jaren wordt een fundament gelegd voor logisch en abstract denken. Het is belangrijk dat een kind de mogelijkheden krijgt om te ordenen, bouwen en construeren en daarmee ook gaat analyseren en ontdekken. In de peutergroepen en kleutergroepen is daarom een grote bouwhoek waar het kind verschillende soorten en maten blokken heeft. Maar ook waar gekookt wordt in de huisjes zijn de kinderen bezig met hoeveelheden en aantallen. Grotere kinderen mogen helpen met de tafel dekken of sap of thee inschenken. Door de glazen neer te zetten, uit te tellen hoeveel brood en borden er nodig zijn, is het kind bezig met getallen, hoeveelheden, inschatten etc. in de dagelijkse praktijk. Door na het spelen en gezamenlijk op te ruimen wordt alles weer geordend. Ook als de kinderen worden geteld bij naar binnen of buiten gaan, raken de kinderen bekend met getallen en aantallen.

5.6 Gezonde levensstijl en voeding

Met de levenszin ervaart een kind of het zich goed voelt of niet, of het honger of dorst heeft, of het moe of uitgerust is, of het zich ziek of behaaglijk voelt. Het vermogen om harmonie en disharmonie binnen het lichaam waar te nemen, vormt de basis om ook 'gezonde' of 'zieke' situaties in het sociale leven te kunnen onderscheiden. Belangrijk voor de ontwikkeling van de levenszin is een goede lichamelijke verzorging, gezonde voeding, een regelmatig (slaap)ritme in de dag, kleurgebruik, een harmonische sfeer en alles wat ertoe bijdraagt dat het kind zich behaaglijk voelt.

We zien een directe relatie tussen de kwaliteit van de voeding en de fysieke en psychische gezondheid van mensen en in het bijzonder van kinderen. Daarom is het voedsel dat we aanbieden voor zover mogelijk biologisch-dynamische kwaliteit. Alleen als er geen alternatief beschikbaar is, bijvoorbeeld omdat de leverancier het niet kan leveren, wijken we van deze regel af. Verder eten we vegetarisch en gebruiken we zoveel mogelijk plantaardige producten. Pure en eerlijke smaken staan centraal met zo min mogelijk toegevoegde geraffineerde suikers. Zo staat duurzaamheid voorop, want met de keuze voor deze producten hebben we ook invloed op de productieketen. Afwisseling in het eten, een broodmaaltijd en daarnaast ook groenten, fruit of soep, maakt dat kinderen met gevarieerde en gezonde producten kennismaken waardoor hun smaak zich goed ontwikkeld. We hebben

vaste momenten dat we een glaasje thee of (fruit)water drinken. Daarbuiten bieden wij de kinderen water aan.

Niet alleen hoe het smaakt of ruikt, maar ook hoe het eruit ziet is belangrijk. Zo wordt er ook af en toe bijzonder fruit ingekocht, zoals een ananas of mango enzovoort. Tijdens het fruit eten kijken wij hiernaar en proeven we er allemaal van.

5.7 Kunst en creativiteit

Kunst en creëren is belangrijk in onze pedagogische visie. In ons vrije spel, in het atelier of bij het aanbieden van activiteiten staat kunst en creativiteit centraal. Om creativiteit te ontwikkelen is er ruimte en gelegenheid nodig om er helemaal in op te gaan. Zelf te ontdekken en te beleven is een van de kernwaarde voor ons aanbod binnen activiteiten, het atelier of het vrije spel.

Dat betekent verschillende materialen tot je beschikking hebben en het liefst een vaste plek en een vast moment op de dag waar kinderen vrij kunnen creëren. De materialen die wij aanbieden zijn van goede kwaliteit en geïnspireerd op het seizoen. Wij bieden geen kant en klaar pakketten aan of kleurplaten. Wij scheppen de mogelijkheid, door het aanbieden van mooie, echte materialen, dat kinderen geïnspireerd raken en hun eigen creativiteit inzetten tot het scheppen van hun werken om zo hun creativiteit te ontwikkelen en stimuleren. Op de groepen is veel materiaal aanwezig en wordt veel getekend, geknutseld, geschilderd en gezongen.

De rol van de pedagogisch medewerker is om ervoor te zorgen dat de materialen beschikbaar zijn en een vaste plek te creëren waar de kinderen de materialen kunnen vinden of waar ze kunnen tekenen en knutselen, zoals bijvoorbeeld het atelier op de peutergroep. De kinderen mogen hier zelfstandig aan de slag maar de pedagogisch medewerker kan hier ook aan de slag met meer gerichtere activiteiten en knutsels die passen bij de jaarfeesten, het seizoen of de ontwikkeling van het individuele kind.

Voor het oudere kind bestaat ook de mogelijkheid tot klei bewerking houtbewerking en speksteen snijden. Deze activiteiten worden door de pedagogisch medewerkers zelf gedragen. Binnen het aanbieden van de activiteit staat het proces en zelf beleven en creëren centraal. Soms kan het ook zijn dat we een activiteit aanbieden die wat meer productgericht gestuurd is. Hier wordt altijd een weloverwogen besluit in gemaakt.

6. Sociale competentie

6.1 De emotionele en sociale ontwikkeling

Wij willen de kinderen helpen uit te groeien tot evenwichtige volwassenen. Daarbij hoort een evenwichtige emotionele ontwikkeling. We scheppen een omgeving waarin het kind zijn emoties mag en kan tonen. Deze emoties worden gezien en gerespecteerd waardoor het kind de ruimte krijgt om te leren omgaan met de verschillende emoties. Als het zichzelf hierin kent kan het ook leren omgaan met de emoties van anderen. We handelen vanuit de gedachte: de wereld is goed zoals zij is, met al haar onvolkomenheden. Problemen zijn er om opgelost te worden. De kinderen worden omringd met liefde en zorg, zodanig dat het hun eigen ontwikkeling niet in de weg staat, maar stimuleert. Kinderen die nog heel verlegen zijn, laten we eerst tot zichzelf komen en kijken of het al toe is aan samen iets doen, door in de buurt van het kind bijvoorbeeld het gebroken wiel van de vrachtauto te gaan repareren. Als je dan iemand nodig hebt om iets vast te houden, wil het misschien wel helpen.

De sociale en emotionele ontwikkeling zijn niet los van elkaar te zien. Je kunt je emoties alleen ontwikkelen in relatie tot anderen: jij voelt je op een bepaalde manier en je omgeving
reageert daarop, of je omgeving geeft jou een bepaald gevoel en jij reageert daarop.

We geven de kinderen gelegenheid tot 'sociaal spel': er is een poppenhoek, samen spelen in de zandbak en we laten de kinderen zoveel mogelijk elkaar helpen, bijvoorbeeld bij het tillen van een "zware" mand.

6.2 Begeleiden van positieve interacties tussen kinderen onderling

Het is voor kinderen belangrijk om te kunnen ontdekken wat hun gedrag bij anderen teweegbrengt en andersom. Bij Hansje Stoffel vinden wij het belangrijk dat kinderen kleine conflicten zoveel mogelijk onderling kunnen uitzoeken.
De rol van de pedagogisch medewerker is om de groepsdynamiek zoveel mogelijk in kaart te hebben en kleine conflicten waar te nemen. Als de pedagogisch medewerker merkt dat de situatie niet gelijkwaardig is of uit de hand dreigt te lopen, neemt de pedagogisch medewerker en actieve rol in en grijpt deze op een leeftijdsadequate manier in. Bij de jongere kinderen is dit door bv even af te leiden of iets anders aan te bieden: "Daarginds staat nog zo'n kar. Kom, dan gaan we die halen!" Als het dan toch eens nodig is om boos te worden, is dat maar heel kort en een lachje of een aai over het hoofd is vaak al genoeg om het weer 'goed' te maken. De andere kinderen zien dit en zijn zelf ook makkelijk in het weer vriendjes maken. Bij oudere kinderen zal de pedagogisch medewerker meer procesbegeleider zijn.

6.3 Spelontwikkeling

In spel zien wij een ontwikkeling van solitair spel naar samenspel. Er zijn verschillende fases te onderscheiden in het spel van kinderen en ieder kind doorloopt deze fases in vaste volgorde maar in eigen tempo. Het spel is en goede weerspiegeling van wat het kind van ons als begeleiders vraagt maar waar het kind nog geen woorden aan kan geven. Door goed naar dit spel te kijken kan men het kind ook beter begrijpen en waar het behoefte of eventueel extra ondersteuning in nodig heeft (zie ook 2.7 Het vrije spel).

6.4. (Vroeg) Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen.

Binnen ons kindercentrum hebben wij een protocol ontwikkeld dat een omschrijving geeft van stappen die gevolgd moeten worden zodra er vragen, twijfels en zorgen zijn rondom de ontwikkeling van kinderen of andere problemen. Elk kind is uniek en volgt zijn eigen weg. Toch is het belangrijk om vroegtijdig bijzonderheden in de ontwikkeling te signaleren zodat er ondersteuning geboden kan worden, door ons kindercentrum of door doorverwijzing naar externe hulp. Vertragingen in de ontwikkeling kunnen dan verholpen worden en niet uitgroeien tot een probleem. Binnen ons kindercentrum krijgen de kinderen een vaste medewerker aangewezen, een zogeheten mentor, die verantwoordelijkheid draagt voor signalering en communicatie tussen ons kindercentrum (de pedagogisch medewerker op de groep), het kind en de ouder/verzorger.

6.4.1 Verantwoordelijkheid voor signaleren van opvallend gedrag

Op de groep is de pedagogisch medewerker verantwoordelijk voor het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind. Ook is het de rol van de pedagogisch medewerker om bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind de pedagogisch coach/beleidsmedewerker op de hoogte te stellen en/of te betrekken. De pedagogisch coach/beleidsmedewerker kan de pedagogisch medewerker ondersteunen waar nodig.

In het protocol: "signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen", staat de richtlijn en het stappenplan bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling omschreven. Evenals de ondersteuning die de pedagogisch medewerkers hebben voor het uitvoeren van deze stappen.

6.4.2 Stappenplan bij kinderen met opvallend gedrag

Het stappenplan dat is opgenomen in ons protocol staat hieronder kort vermeld. Bij iedere stap wordt afgewogen of de vervolgstap nodig is.

1. Signaleren
2. Verhelderen
3. Teambespreking
4. Gesprek met ouders
5. Observeren
6. Teambespreking en plan van aanpak opstellen of bespreken
7. Oudergesprek
8. Observeren
9. Teambespreking en evaluatie
10. Oudergesprek en evaluatie
11. Doorverwijzing en/of afsluiten

6.5 Observatie en ontwikkeling volgen

6.5.1 Observatie en ontwikkeling volgen op de NSO

Om de ontwikkeling van alle kinderen binnen ons kindercentrum zo goed mogelijk te kunnen volgen hanteren wij op de NSO een observatie en ontwikkelingslijst. Deze wordt door de mentor ingevuld op vaste momenten. De eerste keer nadat het kind drie maanden bij ons speelt. Hierna elke keer rondom de verjaardag van het kind.

6.5.2 Observatie en ontwikkeling volgen 0-4 jaar.

Op Hansje Stoffel maken wij gebruik van het observatiesysteem KIJK! ontwikkelt door Bazalt. Alle voorscholen in Delft maken gebruik van KIJK! Het is een digitaal instrument waarmee je de ontwikkeling van jonge kinderen volgt. KIJK! is een werkwijze die pedagogisch medewerkers ondersteunt bij het observeren, registreren en stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen tussen 0 en 7 jaar.

Twee keer per jaar wordt er gekeken naar basiskenmerken, betrokkenheid en aanwezigheid van factoren die een risico kunnen vormen voor de ontwikkeling. Daarnaast worden de ontwikkeling van de sociaal emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en motoriek afhankelijk van de leeftijd geobserveerd en geregisterd. Het kindvolgsysteem is bedoeld voor observaties van het (vrije) spel en spelen in de kinderopvang en kijkt naar de ontwikkeling van ieder individueel kind binnen de groepssamenstelling.

De pedagogisch medewerkers van het KDV van Hansje Stoffel zijn getraind en bevoegd om met KIJK! 0-4 jaar te werken. Nieuwe pedagogisch medewerkers die vast in dienst komen zullen allemaal een training aangeboden krijgen.
Alle ontwikkelingen worden in de oudergesprekken met ouders gedeeld en besproken. Als een kind op zijn vierde verjaardag naar de kleuterklas gaat heeft de mentor een afrondend gesprek met de ouder/verzorger waarin de ontwikkeling en het kindbeeld met ouders wordt gedeeld en besproken. Tevens proberen wij altijd (na toestemming van de ouder) een warme overdracht aan de leerkracht van vrije school Widar te verzorgen. Indien een kind bij ons naar de BSO gaat, dan wordt het kinddossier overgedragen aan de volgende mentor binnen Hansje Stoffel.

7. Overdracht van normen en waarden

7.1 Echtheid, oprechtheid en waar(achtig)heid

Voorbootsen is een krachtig pedagogisch instrument. Kinderen leren effectief wanneer volwassenen, in ons geval de pedagogisch medewerkers, het goede voorbeeld te geven. Wij gaan ervan uit dat de pedagogisch medewerkers bewust handelen en de antroposofische visie zelf kunnen dragen. In hun handelen zichzelf als persoon laten zien naar de kinderen toe, ouders en hun collega's. Wie zij echt zijn, hoe zij oprecht zijn en handelen.

"Het zijn niet de moraliserende toon en de verstandige beleringen die het kind richting geven maar datgene wat volwassenen in zijn omgeving zichtbaar voor zijn ogen doen". Rudolf Steiner

7.2 Respect, eerbied en dankbaarheid

Door volwassenen respectvol met de omringende wereld om te zien gaan leert het kind zijn eigen eerbiedskrachten te ontwikkelen. Steeds weer doen zich gelegenheden in het dagelijkse leven voor waar met verwondering, eerbied en aandacht naar gekeken kan worden. Door samen met het kind met verwondering te kijken naar alle kleine en grote voorvallen (een sneeuwvlokje op je want, de eerste lentebloemen), wek je bij het kind (en bij jezelf!) een gevoel van blijdschap en eerbied.

De volwassene die op deze wijze in het leven staat kan zich dankbaar voelen voor wat het leven te bieden heeft. Bij het kind ontstaat een innerlijk gevoel voor dankbaarheid.

7.3 Plezier in het leven en werken, een positieve levenshouding

Een klein kind kan nog onbezorgd en vol overgave genieten. Het treedt de wereld onbevangen en vol vertrouwen tegemoet. We proberen dit vertrouwen niet te beschamen, door vooral het goede en het mooie te laten zien. Het 'lelijke' en 'slechte' dringt onvermijdelijk ook in de kinderwereld binnen, maar als het kind een stevige basis van (zelf)vertrouwen heeft ontwikkeld, zal het dat niet meteen als een dreiging opvatten, maar eerder als een uitdaging.

Zinvolle bezigheden en voldoende bewegingsvrijheid helpen het kind zijn energie positief te richten, waardoor agressie door verveling of zich niet betrokken voelen vermeden wordt. Als een kind niet tot spelen kan komen en in plaats daarvan anderen in hun spel stoort, 'mag' het de pedagogisch medewerker helpen met dagelijkse taakjes. Hierbij is weer de positieve levenshouding van de volwassene belangrijk. Het plezier en de aandacht

waarmee die de bezigheden uitvoert, werkt voor het kind (en de anderen die dit zijdelings vanuit hun spel oppikken) sterker dan de bezigheid zelf.

We laten de kinderen in hun waarde, respecteren hun eigenheid, en zoeken naar wat bij hun leeftijd en persoonlijkheid past.

Met het ene drukke kind kun je beter nat - in - nat gaan schilderen, met het andere ga je zagen en schuren. Is een kind onverhoopt niet of slechts kort af te brengen van zijn storende bezigheden, dan nemen we het even apart, spreken het kort toe: "Ik wil dat je de blokkentoren van Casper laat staan", en bieden iets anders aan: "Ik zag daar in de kast een boekje over Tomte Tummetot, kom dan gaan we dat samen lezen". Van daaruit bouwen we een positieve sfeer op en komen er vanzelf andere kinderen bij.

7.4 Kwaliteitszorg

Binnen Hansje Stoffel bieden wij kinderen de mogelijkheid om te komen spelen in een veilige, gezonde en duurzame omgeving die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind.

Daarom valt onze de kwaliteitszorg uiteen in twee delen. Enerzijds de zorg over de veilige en gezonde omgeving en anderzijds de goede en gezonde ontwikkeling van het kind; zorg en educatie.

7.4.1 Veiligheid en gezondheid

We stellen ons ten doel voorwaarden te scheppen waarbinnen het kind zichzelf kan ontwikkelen en datgene van nature in aanleg aanwezig is, zich kan ontplooien. Daarvoor moet de omgeving, fysiek en sociaal, voldoende veilig zijn. Ten aanzien van Veiligheids-, Gezondheidsbeleid is het van belang dat wij de individuele ontwikkeling van kinderen onderscheiden. Een vierjarige heeft andere zorg nodig en kan ook andere verantwoordelijkheden dragen dan een tienjarige. Op basis van het antroposofisch mensbeeld geven wij hier rekenschap van. Alle medewerkers voelen zich verantwoordelijk voor de uitvoering van ons Veiligheids- en Gezondheidsbeleid. Enerzijds beschermen wij de kinderen tegen grote en ernstige risico's, anderzijds leren wij de kinderen omgaan met kleinere risico's. Ook alle volwassenen die op onze locatie komen, zoals ouders, bezoekers en werknemers, bieden wij een veilige plek. Niettegenstaande de zelfredzaamheid van volwassenen nemen wij ook hier duidelijke regels in acht. We schromen niet handhavend op te treden wanneer de regels omtrent bv. arbeidsomstandigheden of brandveiligheid in het geding zijn.

Wij zijn ons bewust van mogelijke risico's. Daarom voeren wij ons beleid in samenspraak met de oudercommissie, zoals vastgelegd in ons Veiligheids-, Gezondheidsbeleidsplan. Op onze website vindt u de meest actuele versie van dit document. Naast beheersing en bewaking van ingeschatte risico's gaan wij met elkaar in gesprek over de geleverde kwaliteit ten aanzien van VGB. Dit doen we met het team op iedere vergadering en ook met externe partijen in regionale overleggen. Tevens laten wij ons regelmatig scholen en trainen. Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen en waar volwassenen veilig kunnen werken.

7.4.1.1 Vaccineren

Bij inschrijving vragen wij ouders om te registreren of zij hun kinderen hebben gevaccineerd en deze status door de jaren heen up-to-date te houden. We zijn ons bewust van de positieve effecten van het rijksvaccinatieprogramma op de volksgezondheid. Vaccinatie helpt besmetting van ernstige ziektes voorkomen, wat zeker de allerjongsten beschermt. Toch hoeft niemand

die bij Hansje Stoffel komt te zijn ingeënt. Wij zijn ons bewust van de gezondheidsrisico's, maar we willen niemand uitsluiten. Wij denken dat door open communicatie tussen ouders en groepsleiding over besmettelijke ziekten de risico's voldoende ingeperkt kunnen worden. Mocht er een besmettelijke ziekte in een gezin geconstateerd worden, dan verwachten we dat ouders ons onverwijld informeren. Dan kunnen we ouders van ongevaccineerde kinderen vragen hun kind een periode van bv. twee weken thuis te houden. Voordat we tot zo'n maatregel overgaan, plegen we altijd eerst overleg met de GGD, afdeling infectieziekten.

7.4.2 Goede en gezonde ontwikkeling van het kind

De pedagogisch medewerker is een professional in de begeleiding en bevordering van de ontwikkeling van de kinderen. Ieder kind heeft een mentor toegewezen gekregen die verantwoordelijkheid draagt voor het signaleren van de goede en gezonde ontwikkeling van dit kind. Hierbij wordt deze pedagogisch medewerker ondersteunt door:

- onze observatie- en ontwikkelingsformulieren
- ons kindvolgsysteem
- onze overleggen met elkaar/collegiale consultatie
- onze individuele coaching en/of begeleiding op/naast de groep door de coach en/of beleidsmedewerker
- onze plenaire kindbesprekingen, die we door het jaar heen gepland hebben
- observatie door de coach en/of beleidsmedewerker van de groepen specifiek gericht op de groepsdynamiek
- onze plenaire seizoensvergaderingen waarin kindactiviteiten waarin verschillende ontwikkelingsgebieden worden aangesproken, worden besproken en gepland in relatie tot het komende seizoen

8. Werkwijze en opbouw groepen

8.1 Baby/dreumesgroep kinderdagverblijf

Wij hebben voor de stamgroep één ruimte tot onze beschikking, de Elfentuin. In de Elfentuin bieden wij gedurende 49 weken hele dagopvang voor 4 dagen per week.

Baby's kunnen bij ons terecht zodra het verlof van de ouder afloopt. Volgens de wetgever zijn baby's kinderen tot 1 jaar. In de Elftentuin verblijven kinderen tot hun tweede verjaardag. Bij de babygroep stellen we een tweetal ontwikkelingseisen alvorens een baby bij ons kan komen. Ten eerste dat een baby zelfstandig in een eigen bedje in slaap kan vallen en slapen. Ten tweede dat een baby zelfstandig uit een flesje kan drinken.

8.2 Peutergroep kinderdagverblijf

Wij hebben voor de peuterstamgroep(-en) twee lokalen tot onze beschikking, het Muizenhuis en de Kabouterberg. In het Muizenhuis bieden wij hele dagopvang gedurende het gehele jaar, 52 weken. In de Kabouterberg is momenteel geen andere stamgroep aanwezig. Dit lokaal is 's ochtends beschikbaar voor extra activiteiten.

8.3 Naschoolse/Buitenschoolse opvang (NSO/BSO)

Op de NSO/BSO kunnen kinderen terecht die naar vrijeschool Widar gaan, in de leeftijd tussen 4 en 13 jaar. De kleuters (4 tot 7-jarigen) worden uit de klas opgehaald. Vanaf de eerste klas (groep 3) komt het kind zelfstandig naar Hansje Stoffel. Iedere basisgroep heeft zijn eigen plek en de NSO/BSO kan alle ruimtes, nadat de lessen van Widar zijn afgelopen, gebruiken.

8.4 De voorschoolse opvang (VSO)

Voorschoolse opvang is een vorm van buitenschoolse opvang, vóórdat de lessen beginnen. Er is alleen voorschoolse opvang mogelijk wanneer de personeelsbezetting dit toelaat. Een vaste pedagogisch medewerker staat op de groep die de kinderen ontvangt en aansluitend met hen ontbijt. De jongste kinderen worden door de pedagogisch medewerker naar hun klaslokalen gebracht. Oudere kinderen worden op het schoolplein overgedragen aan het toezicht een leerkracht van Widar of gaan zelfstandig naar hun klas.

8.5 Vakantieopvang

8.5.1 Kinderdagverblijf in de vakantie

Plaatsing op het kinderdagverblijf loopt het jaar rond. De Elftentuin is 49 weken per jaar geopend, het Muizenhuis 52 weken is. Beide groepen zijn dus in de schoolvakanties gewoon open. Wel verzoeken wij ouders door hun geplande vakanties door het jaar heen tijdig (drie weken van tevoren) in het kindadministratieprogramma KOVnet aan ons door te geven. Ook tijdens de schoolvakantieperiode hechten wij veel waarde aan een gezamenlijke start om 8.45 uur en wij verwachten dan ook dat alle kinderen voor deze tijd aanwezig zijn op de groep.

8.4.2 Buitenschoolse opvang in de vakantie

Tijdens de schoolvakanties wordt er hele dagopvang aangeboden van 8:30 tot 18:30 uur voor de kinderen van de basisschool. Wij hechten er veel waarde aan dat kinderen die

gebruik maken van opvang in de vakantie allemaal voor 9.30 uur aanwezig zijn, zodat we een gezamenlijke start kunnen maken.

Ter ere van de vakantie worden er extra activiteiten en dagjes uit georganiseerd. In deze periode voegen wij vaker groepen samen indien het aantal aanwezige kinderen dit toelaat.

Vakantieopvang is, anders dan tijdens schoolweken, een flexibele opvang. Je mag jouw kind voor alle dagen opgeven. Om hiervan gegarandeerd gebruik te kunnen maken dienen de opvangdagen uiterlijk drie weken voor aanvang van de vakantie te zijn opgegeven via het kindadministratieprogramma KOVnet. Wij passen onze personeelsroosters aan op de kinderen die zich binnen deze termijn hebben opgegeven en zijn daarin gebonden aan de in de CAO-gestelde termijn. Na deze termijn van twee weken geldt: vol = vol. Tevens hebben wij bij tijdige opgave inzicht in welke kinderen op welke dagen komen spelen en kunnen dan onze vakantieactiviteiten aanpassen op de belevingswereld van deze kinderen.

Mocht u op de dag zelf, dus zonder tijdige opgave, toch gebruik van opvang tijdens de vakantie willen maken, dan kan dit uitsluitend na overleg met de pedagogisch medewerker op voorwaarde dat er op basis van het personeelsrooster en de leid(st)er-kind ratio nog plek is op de groep. In zo'n geval brengen wij per keer €25,- administratiekosten in rekening.

8.4.3 Voorschoolse opvang in de vakantie

Ook tijdens de vakantieweken bieden wij vervroegde opvang (VSO), van 7:30-8:30 uur. Om 8:30u brengen we de kinderen naar de vakantieopvang. Mocht je al gebruik maken van de voorschoolse opvang dan kun je in de agenda van de ouderapp zien of dit in de vakantieperiode doorloopt, dat kan namelijk per overeenkomst verschillen. Als je incidenteel vervroegde opvang in een vakantie wil aanvragen, doe dit dan tijdig, uiterlijk drie weken vóór de vakantie begint. Anders kunnen we niet garanderen dat er al zo vroeg medewerkers aanwezig zijn om jouw kind op te vangen.

8.5 Stamgroep en basisgroep

8.5.1 Stamgroep (Baby/dreumesgroep en KDV)

Kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar worden bij HS geplaatst in één stamgroep. Een stamgroep is een vaste groep kinderen in de dagopvang. Een stamgroepruimte is een binnenspeelruimte waar de stamgroep hoofdzakelijk aanwezig is. Bij Hansje Stoffel zijn dat de Elfentuin en het Muizenhuis. De Elfentuin is geopend van 8.00-18:30 uur voor 49 weken. Het Muizenhuis is geopend van 8:00 tot 18:30 uur.

Als de personeelsbezetting het toestaat, kan het Muizenhuis een half uur eerder openen. Later sluiten is niet mogelijk. De stamgroep waarin jouw kind geplaatst is, alsmede de mentor (zie 3.2 Mentor) die jouw kind is toegewezen, is te allen tijde in te zien via onze ouderportal op: app.kovnet.nl via de stamgegevens van uw kind. Hier staat het vermeld onder klas en mentor.

In de vaste stamgroepsruimte starten alle kinderen in hun vaste groep iedere morgen om 08:45 uur in het kringetje de dag met het wekken van kabouter Pepijntje en het zingen van de seizoensliedjes. Ook verjaardagen worden in het kringetje gevierd. Wij vinden het belangrijk om een gezamenlijke start te maken met alle kinderen om 8.45 uur. Dit geeft de kinderen een veilige en rustige start die iedere keer als ze komen spelen hetzelfde verloopt.

Bij wijze van uitzondering kan er incidenteel een wisseldag en/of extra dagdelen worden aangevraagd, dit kan alleen indien een kind in zijn eigen stamgroep geplaatst kan wordt. Als hier geen plaats is, kan de aanvraag niet gehonoreerd worden.

8.5.2 Basisgroep

Kinderen die naar de basisschool gaan, worden opgevangen in een basisgroep. Een basisgroep is een vaste groep kinderen. De basisgroep waarin jouw kind geplaatst is, alsmede de mentor (zie 3.2 Mentor) van jouw uw kind is in de ouderapp bij stamgegevens in te zien: het staat vermeld onder klas en mentor. Bij Hansje Stoffel zijn vaste gezichten ons uitgangspunt. Daarmee bedoelen we: dezelfde kinderen op dezelfde dagen met dezelfde beroepskrachten, behoudens vakanties of studiedagen (van het primair onderwijs). Daarom geldt ook voor schoolkinderen, net als op het KDV: bij ruilen en/of aanvragen van extra dagdelen wordt het kind in zijn eigen basisgroep geplaatst. Als daarin geen plaats is, kan de aanvraag niet gehonoreerd worden. Wij maken de groepsindeling zoveel mogelijk op basis van klas, leeftijd en individuele ontwikkeling. Dat heeft ten doel activiteiten en spel te differentiëren naar de specifieke behoefte van kinderen in verschillende ontwikkelingsfases. Dat sluit aan bij de vrijeschoolpedagogiek. Soms is het wenselijk om verschillende groepen in z'n geheel samen te voegen. Strikt genomen verlaat een kind zijn basisgroep dan niet, maar de gehele basisgroep werkt samen met één of meer andere basisgroepen. Dat gebeurt op dagen/momenten waarop er weinig kinderen aanwezig zijn en bij calamiteiten. Op deze manier borgen we vertrouwde gezichten en een vertrouwd dagritme voor de kinderen.

Volgens het LRKP mogen er bij de BSO van Hansje Stoffel maximaal 80 kinderen tegelijkertijd aanwezig zijn. Het aantal aanwezige kinderen bepaalt het minimumaantal pedagogisch medewerkers dat werkzaam moet zijn, de zogeheten beroepskracht-kindratio (bkr). Hiervoor is een rekentool ontwikkeld: www.1ratio.nl. De bkr wordt per 1 juli 2024 BSObreed berekend. Tevens geldt er een maximale basisgroepsgrootte van 30 kinderen per groep.

Met de rekentool van www.1ratio.nl is het aantal gekwalificeerde medewerkers dat minimaal ingezet moet worden eenvoudig te berekenen. Per 1 juli 2024 mogen we hiervoor, naast onze huidige pedagogisch medewerkers, ook anders-gekwalificeerde beroepskrachten formatief inzetten. Dit zijn personen die, door een andere beroepsachtergrond, hun talent of expertise kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen, zoals bijvoorbeeld natuurbeleving (heemtocht), muziek (schoolorkest), techniek, sport (padel) of theater. We denken dat dit kan bijdragen aan een rijk activiteitenaanbod en de brede ontwikkeling van kinderen stimuleren. Er gelden wel voorwaarden. Bijvoorbeeld: een anders-gekwalificeerde beroepskracht moet voor aanvang van de werkzaamheden een pedagogische module volgen.

8.5.3 Stamgroep (KDV) verlaten

Een aantal activiteiten gebeurt buiten de stamgroep. Dan verlaat uw kind zijn vaste ruimte om daaraan deel te nemen. De belangrijkste voorbeelden hiervan zijn het wennen vanuit de Elfentuin op het Muizenhuis (binnen het KDV) of het wennen vanuit het Muizenhuis in de kleuterklas (Widar) en/of de BSO. Ook een kijkje nemen of deelnemen aan een activiteit op een andere groep of in de Aula/gymzaal zijn activiteiten buiten de stamgroep. Voor zover de vaste gezichten van jouw kind deze activiteiten niet zelf begeleiden, vinden ze plaats onder toezicht van een andere medewerker van Hansje Stoffel (BSO) of een leerkracht basisonderwijs (in het kader van het wenbeleid primair onderwijs). Wij zorgen er ondertussen op de stamgroep voor dat jouw kind te allen tijde onverwijld kan terugkeren op zijn/haar stamgroep. Wij passen onze personeelsbezetting op de groepen tijdens zo'n activiteit niet aan.

8.6 Beroepskracht-kind ratio, 3-uursregeling

Volgens wet- en regelgeving is er een ratio vastgesteld tussen het aantal kinderen dat op enig moment op een groep aanwezig is en het aantal beroepskrachten dat er op dat moment werkzaam moet zijn, de zogeheten beroepskracht-kindratio (BKR). Een overzicht van ratio's betrekking hebbende op Hansje Stoffel staat in onderstaande tabel. Hiervan mag afgeweken worden tijdens activiteiten buiten de groep (zie 7.5.3) en, aangezien ons kindercentrum dagelijks ten minste 10,5 uur geopend is, voor ten hoogste drie uren per dag: de zogeheten 3-uursregeling.

Wat is de situatie op het kinderdagverblijf (0-4jr):

Om 8:00 uur openen de Elfentuin en het Muizenhuis. Op iedere groep is er dan één beroepskracht aanwezig. Om 8.30 uur start de tweede beroepskracht. Een aantal kinderen gaat tussen de middag slapen, rond 12 uur. Als de kinderen in bed liggen, is er een rustig moment in de dag. Voor beroepskrachten die langer dan 7 uren ingeroosterd zijn, is de dan de mogelijkheid afwisselend ten minste een half uur aaneengesloten te pauzeren. Doordat de groep nu rustig is, is er voldoende aandacht van de beroepskracht voor de kinderen die wakker zijn. Beide beroepskrachten zijn weer terug op de groep als de kinderen wakker worden en uit bed gehaald moeten worden.

Vanaf 17:00 uur halen ouders hun kinderen op. Indien nodig staat een tweede collega's ingeroosterd tot 17:30 uur. Het laatste uur behouden wij ons het recht voor af te wijken van de BKR.

Wat is de situatie bij de BSO (4-13):

Tijdens de vakanties en op studiedagen start één beroepskracht per (samengevoegde) groep in de ochtend om 8.30 uur en kunnen we afwijken van de BKR totdat de tweede collega aanwezig is. Uiterlijk om 9:30 uur zijn alle collega's aanwezig, waarmee we voldoen aan de BKR. Beroepskrachten die langer dan 7 uur zijn ingeroosterd kunnen in de middag ten minste een half uur pauzeren. Tijdens deze periode kunnen we afwijken van de BKR. Het laatste uur van de dag, vanaf 17:30 uur tot sluiting, behouden wij ons het recht voor af te wijken van de BKR. In de praktijk zijn dan al veel kinderen opgehaald.

8.7 Opendeurenbeleid

8.7.1 Opendeurenbeleid op het KDV

Alle kinderen worden in hun eigen stamgroep ingedeeld waar zij de dag beleven en spelen. Soms is een kindje nieuwsgierig naar de andere groep of heeft het buiten vriendjes gemaakt met een kindje uit de andere groep.
Mede voor oudere kinderen is het soms leuk om even van omgeving te wisselen en een kijkje te nemen in de andere groep. Als de groepsgrootte dit toelaat kunnen de kindjes als zij dat zelf willen bij elkaar op bezoek om met elkaar te spelen. Dit noemen wij opendeurenbeleid.
Wij houden hierbij altijd rekening met de geldende eisen ten aanzien van de pedagogisch medewerker-kindratio. Een kind dat uit spelen gaat telt zowel op de eigen als op de andere stamgroep mee in de telling. Zo is er te allen tijde de mogelijkheid voor de peuter om terug te keren naar zijn vaste medewerker op zijn vaste groep. Als een kindje graag een kijkje wil nemen in de andere groep dan kan dit ook.

8.7.2 Opendeurenbeleid op de NSO

Zoals gezegd zijn alle schoolkinderen ingedeeld naar leeftijd en klas in hun eigen stamgroep. Desalniettemin willen kinderen soms bij oudere/jongere broertjes/zusjes/vriendjes spelen.

Wij zien het belang hiervan en willen hier graag op individueel niveau ruimte aangeven. In eerste instantie starten kinderen in hun eigen basisgroep. Wanneer zij dit graag willen, kunnen zij na overleg met de PMer deelnemen aan de activiteiten van een andere groep voor een gedeelte van de dag of zo lang als de activiteit duurt. Onder activiteiten valt het vrije spel, sport-, en of bewegingsspel, begeleide activiteiten of tafelmomenten.

8.8 Aangeboden activiteiten

8.8.1 Activiteiten KDV

Vertrouwde thema's en handelingen uit de belevingswereld van de peuter geven aanleiding tot de aangeboden activiteiten. Bij voorkeur een herhaalsprookje, beelden uit de natuur in samenhang met de seizoenen of een gebeurtenis uit de jaarfeesten of jaargetijden. Zowel muziek als de gesproken taal ondersteunen de activiteiten. Het zelf beleven en doen staat voorop. Het resultaat is van minder groot belang.

Voorbeelden van activiteiten

1. Huishoudelijke activiteiten

In de eerste plaats zijn deze huishoudelijke activiteiten belangrijk in het kader van het gezinsvervangende aspect van de groepswerking. Niet alleen de houding van de pedagogisch medewerker en de inrichting van de ruimte dragen bij tot het zich geborgen voelen, ook de aard en de kwaliteit van de activiteiten bepalen de sfeer.

Huishoudelijke activiteiten kunnen omschreven worden als activiteiten die een verzorgend en veelzijdig karakter dragen. De belangrijkste aspecten in de ontwikkeling van jonge kinderen, namelijk beweging, schepping en nabootsing worden door deze activiteiten ondersteund en gevormd.

Iedere huishoudelijke activiteit biedt haar eigen specifieke mogelijkheden om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en waar nodig het individuele kind een extra ondersteuning te bieden.

Mogelijke huishoudelijke activiteiten:

→ Bakken en koken: broodjes bakken, appelmoes koken, pannenkoeken bakken, koekjes, appelflapjes bakken

→ Ramen zemen

→ Stof afnemen: de vensterbanken, de kastjes, de planken

2. Zeer eenvoudige bewegingsspelen

Zowel muziek als de gesproken taal ondersteunen de bewegingen bij arbeidsspelletjes, dit zijn spelliedjes waarbij grote bewegingen worden gemaakt.

3. Grove motorische vaardigheden

Bijvoorbeeld: Stampen, lopen in allerlei vormen, Paardje spelen, Schommelen, Glijden, Parcours, Klimmen, klauteren, springen etc.

4. Tekenen

Tekenen met bijenwaskrijtjes op papier. Door te tekenen geeft het kind uitdrukking aan de eigen innerlijke ontwikkeling. Tekenen is dus steeds vrij tekenen dat de ontwikkeling van het kind zelf weergeeft.

Peuters geven (onbewust) uiting aan hun individuele ontwikkeling, door middel van kleur en lijn. Zij vertrouwen op hun expressiemogelijkheden en durven deze te tonen.

5. Schilderen

Schilderen is in de eerste plaats een ontmoeting met de wereld van de kleuren. Het omgaan met kleuren in hun eindeloze variaties en samenspel schept een rijke schakering aan belevingsmomenten en uitdrukkingsmogelijkheden. Niet het resultaat maar het doen, waaronder de specifieke bewegingsbeheersing en materiaalbeheersing, en de beleving staan centraal. We gebruiken de aquareltechniek met een beperkt aantal (primaire) kleuren, op papier (nat-in-nat).

6. **Plakken**

Het kind maakt kennis met de techniek van scheuren en plakken. Deze techniek doet in hoge mate beroep op het ordenen en beheersen van het materiaal en de fijne (vinger)motoriek. Bijvoorbeeld glazen potjes beplakken met stukjes zijdevloei, slingertjes van crêpepapier aan de palmpasenstok, gele sterretjes plakken op transparant papier voor het raam.

7. **Muziek en zingen**

Zingen wordt opgevat als een vakoverschrijdend gebeuren: het is ingebed in het leven in de groep en begeleidt het dagverloop.

Enkele voorbeelden: een gezongen ochtendspreuk, het kringspellied, ambachtslied bij de arbeidsspelen, liedjes die een activiteit inleiden, (opruimen, eten, buitenspelen, handenwassen, rusten) liedjes die de jaarfeesten begeleiden, een lied om het kringetje mee te beginnen, een lied om naar buiten te gaan.

8. **Plassen Wassen Neuzen poetsen**

Kinderen worden in het kinderdagverblijf regelmatig verschoond en gaan naar de wc. Het persoonlijke contact tijdens het verschonen van een luier is voor ieder kind van groot belang. De pedagogisch medewerker richt zich op het te verschonen kind en praat of zingt ermee.

Ook het schoonmaken van een snotneus is in dit gebeuren een belangrijk ritueel waar de pedagogisch medewerker niet ongevraagd een zakdoek in iemand zijn gezicht drukt maar door een lied of door de beweging die de pedagogisch medewerker maakt wordt aangekondigd dat de snottebel weg geveegd wordt.

8.8.2 De activiteiten op de NSO

In alle NSO-lokalen is een huiselijke en gezellige sfeer gecreëerd. Persoonlijke devices van de kinderen worden opgeborgen op de daarvoor bestemde plekken of blijven in de tas. Omgang met elkaar en samen beleven staat centraal evenals dat de tijd bij Hansje Stoffel 'vrije tijd' is. De kinderen zijn vrij van school en mogen zelf bepalen wat zij willen doen. Zij mogen zelf hun spel maken. Niettegenstaande deze vrije keuze bieden wij dagelijks activiteiten aan, opdat de kinderen altijd iets te doen hebben en uitdagingen kunnen vinden. Gekeken wordt naar de leeftijd en ontwikkeling van het kind bij het aanbieden van de activiteiten en staan ook hier de beelden van de natuur, seizoenen en jaarfeesten centraal. Er wordt op de NSO gewerkt en gespeeld met natuurlijke materialen. Het speelgoed is van hout, stof, emaille. Ook hier staat het zelf ervaren, doen en beleven voorop het resultaat. Er is geen overdaad aan speelgoed aanwezig. Dit heeft tot gevolg dat de kinderen met hun eigen fantasie hun spel kunnen vormen. Het lokaal kent verschillende huisjes waar kinderen wat meer afgezonderd kunnen spelen.

De aangeboden activiteiten hangen met het jaargetijde samen. Voorbeelden hiervan zijn:

1. **Bakken**
2. **Koken**
3. **Tuinieren**
4. **Wol**

Bijvoorbeeld: wolvilten, wolprikken, borduren, breien, haken (vinger).

5. **Tekenen**

Met bv potlood, waskrijt, oliepastel, softpastel.

6. **Plakken en knippen**
7. **Steenbewerken**

Bijvoorbeeld: speksteen, mozaïek

8. **Stof**

Bijvoorbeeld: tasjes maken, dromenvanger-/mobiel maken

9. **Schilderen**

Verschillende technieken, bv Nat in nat schilderen, acrylverf, schilderen op doek.

10. **Klei en bijenwas**
11. **Kringspelen**
12. **Sport en spel**

Bijvoorbeeld: Voetbal, slagbal, basketbal, korfbal, honk/softbal, volleybal, trefbal, iemand is 'm, niemand is 'm, etc.

13. **Houtbewerken**
14. **Transparanten en kaarten maken**
15. **Kaarsen trekken**
16. **Muziek**
17. **Ontdekken en experimenteren**

8.9 Verjaardagen en traktaties

Als een kind jarig is dan schenken wij hier graag aandacht voor op de groep. Bij de baby's, dreumes en peutergroep gebeurt dit in het ochtendkringetje gezamenlijk met een ouder of verzorger. Bij de NSO gebeurt dit tijdens het fruitmoment op de groep zonder ouders. Voorstanders zijn wij van eenvoudige "gezonde" traktaties zonder geraffineerde suikers. Een doosje rozijntjes, een stuk fruit of een biologisch koekje is voor de peuters al bijzonder genoeg.

8.10 Wennen

8.10.1 Wennen op het KDV en de baby/dreumesgroep

De eerste dag is voor kinderen en ouders vaak een hele stap. Om de gewenning van uw kind zo rustig mogelijk te laten verlopen, maken wij met u een afspraak wanneer uw kind samen met u met wennen begint. Goed wennen is goud waard. Daar nemen we de tijd voor en dit gaat in overleg met de ouders. Elk kind heeft zijn eigen wenproces. Wij verzoeken u tijdens het wennen van uw kind makkelijk en snel bereikbaar te zijn.

Wennen op het kinderdagverblijf betekent dat de peuters de eerste keer met hun ouders een uur komen wennen. De tweede keer laten de ouders het kind een moment achter in de groep, de lengte hiervan wordt bepaald in overleg met de pedagogisch medewerkers. De derde keer blijven de ouders even en nemen dan afscheid van het kind en kan het kind de gehele ochtend blijven als het daaraan toe is. Heeft het kind meer tijd nodig om te wennen dat wordt in overleg tussen ouders en pedagogisch medewerkers bepaald hoe de aanwezigheid van de ouders wordt afgebouwd.

Overgang naar een nieuwe groep

Als een kind al gewend is om bij ons te spelen en intern overgaat naar een nieuwe groep dan maken de PMers van de verschillende groepen in afstemming met de ouders onderling wenafspraken. Een kind mag dan voorafgaand aan zijn plaatsing op de nieuwe groep als activiteit komen wennen op de nieuwe groep.

8.10.2 Wennen op de NSO

Op de naschoolse opvang van Hansje Stoffel worden richtlijnen gehanteerd voor het laten wennen van nieuwe kinderen. Voor peuters die voor het eerst naar school gaan en daarna naar de naschoolse opvang is dit een grote stap. Wij adviseren daarom pas in de tweede of derde schoolweek te beginnen met wennen op de naschoolse opvang.

Ons wenprogramma is als volgt opgebouwd:

Stap 1: Nog voordat het kind officieel naar de NSO komt maken de medewerkers een afspraak met de ouders om samen met het kind de pedagogisch medewerkers te ontmoeten en de lokalen te bezichtigen.

Stap 2: Op de eerste wendag loopt de kleuter vanuit de kleuterklas naar Hansje Stoffel. Aan de kleuter wordt verteld wat de bedoeling is met eten en spelen. Er wordt kennis gemaakt met de verschillende medewerkers en de groepen worden bezichtigd. Dit duurt ongeveer 30 minuten. Hierna gaat de kleuter naar huis.

Stap 3: Op de tweede wendag gaat de kleuter geheel zelfstandig mee met de "trein" naar de NSO. Wanneer kinderen een lange dag blijven is het wenselijk om de eerste dag om 14.30 opgehaald te worden en dit afhankelijk van het kind op te bouwen naar de gewenste ophaaltijd.

Alternatief: Met de oudere schoolkinderen kunnen de pedagogisch medewerkers bespreken hoe zij zelf het wenproces het prettigste vinden en wordt dit individueel afgestemd.

9. Samenwerking met ouders en basisschool

9.1 Kennismakingsgesprek

Op informatieochtenden, tijdens vrije inloop en op afspraak maken wij kennis. Tijdens dit gesprek krijgt u informatie over de werkwijze binnen ons kindercentrum en laten wij u even meekijken op de groep. Ook kunnen wij dan informatie over uw kind uitwisselen en worden eventueel wendagen afgesproken. Als er ver van tevoren wordt kennisgemaakt wordt telefonisch contact opgenomen voor het maken van wenafspraken.

9.2 Contact met ouders

Als een kind bij ons komt spelen is een goede relatie met ouders, die gebaseerd is op wederzijds respect en gelijkwaardigheid, van groot belang. De aandacht, zorg, warmte en liefde voor de kinderen is wat ons bindt.

Uit onderzoek blijkt dat goede samenwerking tussen ouders en kindercentra de ontwikkeling van het kind ten goede komt (Desforgers& Abouchaar, 2003). Daarom investeert Hansje Stoffel hier veel tijd en energie in. Wij streven naar een optimale samenwerking tussen ouders, medewerkers en kinderen.

Dit contact en de overdracht van informatie vindt op verschillende manieren plaats:

1. Een intakegesprek met de mentor van het kind.
2. Overdracht bij het brengen en halen van het kind

3. In persoonlijke gesprekken (evaluatie, eindgesprek en speciale afspraken)
4. Tijdens ouderavonden/bijeenkomsten
5. Jaarfeesten met ouders
6. Schriftelijk (dmv informatiebrieven en de nieuwsbrief)
7. Via de oudercommissie

9.2.1 Een intakegesprek met de mentor van het kind

Drie maanden voordat een kind bij ons komt spelen maakt de mentor wenafspraken met de nieuwe ouder en het kind. Tijdens het intakegesprek worden belangrijke ontwikkelingen, gebeurtenissen en zaken rondom het kind besproken en wordt samen gekeken wanneer het kind kan komen spelen. Aan de hand hiervan worden wenafspraken gemaakt.

9.2.2 Overdracht bij het brengen en halen van het kind

In de overdrachtsmomenten bij het brengen en halen van het kind komen de dagelijkse dingen aan bod. Soms lopen die gesprekjes van alledag uit op meer specifieke opvoedingsvragen. Graag nodigen wij ouders dan uit voor een uitgebreider gesprek waar de kinderen niet bij zijn om zo zo min mogelijk "over de hoofden van de kinderen", met ouders te communiceren. Door op dat moment te vertellen hoe wij die dingen bij ons aanpakken, door het geven van tips, kunnen wij de ouders wellicht op weg helpen.

9.2.3 Specifieke oudergesprekken

Er zijn bij kindercentrum Hansje Stoffel een aantal vaste gespreksmomenten met de ouders.

- Als een kind 3 maanden bij ons speelt wordt er een afspraak gemaakt voor een oudergesprek. Hierin wordt gedeeld hoe wij ervaren dat het kind gewend is, hoe wij het kind op de groep ervaren en waar eventueel nog extra ondersteuning gewenst is.
- Eenmaal per half jaar worden de ouders van de peuters uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek met een van de pedagogisch medewerkers om over de ontwikkeling van het kind te komen praten.
- Bij de nso wordt rond de verjaardag door de mentor aan de ouders gevraagd of er behoefte is aan een oudergesprek.
- Vaak komt het er door de drukte in de groepen en door de aanwezigheid van andere ouders niet van om voldoende diep en persoonlijk in te gaan op specifieke vragen of problemen die ouders hebben. Dan bestaat de mogelijkheid om buiten de groepen een extra gesprek te voeren. Soms gebeurt dit op verzoek van de ouders zelf. Een andere keer is het de pedagogisch medewerker die hiertoe een voorstel doet als een ouder er zelf niet mee komt.
- Eindgesprek bij overstap naar het basisonderwijs.
- Extra contact bij een zorg. Als er een zorg is rondom het kind dan zal de mentor extra oudergesprekken gaan voeren en zullen de ouders en de mentor gaan kijken waar extra ondersteuning nodig is. Tevens kan in deze gesprekken de pedagogisch coach/ beleidsmedewerker en/of aandachtsfunctionaris worden betrokken als daar behoefte aan is. Gezamenlijk wordt dan een plan van aanpak besproken en op papier gezet. De mentor van het kind draagt hierin de verantwoordelijkheid tot het vroegtijdig signaleren en bespreekbaar maken van de kinderen met de ouders en tijdens het teamoverleg.

9.2.4 Ouderavonden/werkavonden en/of bijeenkomsten

De pedagogisch medewerkers organiseren één tot tweemaal per jaar een ouderavond, waarop met zoveel mogelijk ouders (van alle groepen) samen een bepaald jaarfeest of aandachtspunt besproken wordt. Vaak wordt hier een knutselactiviteit (bijvoorbeeld het maken van Sinterklaascadeautjes) aan verbonden. Daarnaast kan het kindercentrum verdiepende bijeenkomsten organiseren voor geïnteresseerde ouders allerhande zaken die met de opvoeding te maken hebben.

9.2.5 Jaarfeesten met ouders

Op de peutergroepen worden de volgende jaarfeesten gezamenlijk met de ouders gevierd; Palmpasen, Sint Maarten en het sinterklaasfeest. De andere jaarfeesten worden alleen met de kinderen op de groep gevierd. Tijdens deze overige jaarfeesten wordt in de ochtend het ochtendkringetje voor de ouders opengesteld en wordt het tafelspel voor de ouders en de kinderen uitgespeeld. Op deze manier kunnen de ouders meegenieten met de viering van het jaarfeest. Zo kunnen de ouders de sfeer, het spel en de liefdevolle aandacht meebeleven en kan deze fungeren als voedingsbodem voor thuis.
Bij enkele jaarfeesten zal aan ouders gevraagd worden om te ondersteunen tijdens de voorbereidingen of tijdens het feest zelf om dit zo soepel mogelijk voor de kinderen te laten verlopen.

9.2.6 Schriftelijke informatie

Informatie naar de ouders wordt niet alleen mondeling, maar ook schriftelijk doorgegeven. Via onze website, de ouderapp en via e-mail. De informatie kan gaan over hoe we een jaarfeest in de groep gaan vieren en welke activiteiten er plaats zullen vinden. Vaak plaatsen we hier wat liedjes en versjes bij die we tijdens die periode in de groep zingen.

9.3 Overdracht aan school

Voor het kind is het belangrijk dat de driehoek ouders/verzorgers, basisschool en kindercentrum goed met elkaar afstemmen over de opvoeding van elk individueel kind. Los van de wijze waarop dit bij ieder individueel kind invulling krijgt, hebben we de onderstaande algemene afspraken over dit proces vastgelegd.

Bij de peuters:

- Bij het verlaten van de peutergroep vragen wij ouders of wij een "warme overdracht" mogen doen met de komende kleuterleerkracht van Widar. Wij hechten veel waarde aan deze overdracht omdat wij dan gezamenlijk met de aankomende leerkracht kunnen kijken hoe wij het kind een zo prettig mogelijke start kunnen bieden op de basisschool. Hoe hij zich heeft ontwikkeld en waar zijn eventuele begeleidingskansen kunnen liggen. Hiervoor ondertekent de ouder/verzorger een toestemmingsformulier voor informatieoverdracht.
- Bij het verlaten van de peutergroep krijgt de ouder/verzorger van het kind ons ingevulde 'observatie en ontwikkelingslijst' of 'groeiwijzer' mee, welke zij aan de basisschool kunnen overhandigen. Deze is ontwikkeld door de begeleidingsdienst van Vrije Scholen en sluit aan op de observatie en ontwikkeling zoals deze in de kleuterklas wordt gevolgd. Hiermee is de doorgaande leerlijn geborgd. De ouder is hier de houder van de informatie. Wij zullen in ons bestand een kopie bewaren, welke (indien van toepassing) meegaat met de kindgegevens naar de NSO-groep.

Op de NSO:

- Ieder jaar vragen wij alle ouders een toestemmingsformulier in te vullen waarin zij tekenen dat wij overdracht met school mogen hebben over 'dagelijks reilen en zeilen'. Mentor is houder van deze informatieformulieren.
- Als een kind besproken wordt tijdens het kleuteroverleg van Widar dat ook bij de NSO speelt vraagt de leerkracht schriftelijk toestemming aan ouders of wij hieraan mogen deelnemen. Indien dit akkoord is ontvangen wij een uitnodiging van de kleuterleerkracht om deel te nemen aan deze kindbespreking.
- Indien wij extra willen afstemmen met de leerkrachten over de aanpak of een zorg hebben over een kind dan vragen wij schriftelijk toestemming aan de ouder/verzorger om basisschool te benaderen.

-Eens in de 6 weken neemt Hansje Stoffel deel aan School OndersteuningsTeam Overleg (SOT-overleg). Mocht er hier een kind ingebracht worden door Hansje Stoffel dan wordt hiervoor schriftelijk toestemming gevraagd aan de ouder. De kinderen die via Widar worden ingebracht hebben toestemming verkregen van ouders via Widar voor dit overleg.

10. Ondersteuning beroepskrachten

10.1 Intercollegiaal overleg

Om de maand is er op het KDV een teamoverleg. Op de BSO hebben we wekelijks een weekopening. Hierin staat het delen van kennis centraal. Bij het overleg is altijd de algemeen leidinggevende en/of de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach aanwezig. In dit overleg wordt iedere maand ons beleid behandeld in de vorm van een protocol of thema. Tevens is er om de andere maand een overleg gepland voor (antroposofische) kindbesprekingen van kinderen van 0-4 jaar en de bso-groepen. Doel is om ervaring uit te wisselen en elkaar pedagogisch te ondersteunen daar waar nodig.
Van deze overleggen wordt een verslag gemaakt, dat in onze beveiligde Sharepoint omgeving gedeeld wordt.

10.2 Rol en taken van de pedagogisch medewerkers

Binnen ons kindercentrum dragen de pedagogisch medewerkers de verantwoordelijkheid over het goede verloop en de goede ontwikkeling van de kinderen en het aanbieden van een gezond en veilig leefklimaat. De belangrijkste van de resultaatgebieden zijn: de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een vaste groep kinderen. Daarnaast dragen onze medewerkers zelf zorg voor de verzorging en inrichting van de ruimtes. Gezien de omvang van de organisatie hanteert Hansje Stoffel de generieke functiebeschrijvingen uit de CAO. Die staan in bijlage 12 van de CAO Kinderopvang. Tevens staan in bijlage 13 de kwalificatie-eisen voor de pedagogisch medewerkers, die Hansje Stoffel hanteert. Naast deze generieke, wettelijke eisen, verwachten wij dat onze pedagogisch medewerkers affiniteit hebben met de antroposofische pedagogiek en dat zij zich hierin voortdurend willen verdiepen. Dat is een extra functie-eis.

Verder mogen wij per 1 juli 2024 andersgekwalificeerde beroepskrachten formatief inzetten indien deze specifiek bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen door een andere beroepsachtergrond, talent of expertise. Voorwaarde is dan wel dat deze andergekwalificeerde beroepskrachten beschikken over een voltooide pedagogische module. Om nieuwe medewerkers op weg te helpen, starten we met een inwerkschema. Aan de hand van een afvinklijst weten zij dan waarvan zij zich op de hoogte moeten stellen. Niet alleen

alle geldende beleidsplannen, protocollen en werkinstructies, maar het dagritme op de groep of de vluchtroutes en blusmiddelen.

10.3 Stagiairs

Op de groepen worden ook stagiairs begeleid en ingezet. Een aantal medewerkers is inzetbaar als praktijkbegeleider. Stagiairs staan in het begin altijd boventallig op de groep en worden door een vaste pedagogisch medewerker begeleid. Wij hechten er veel waarde aan dat een stagiair gedurende de stageperiode steeds meer verantwoordelijkheid gaat leren dragen en zullen ze stapsgewijs hierin begeleiden. Gedurende de stageperiode zal de stagiair steeds meer worden ingezet op de groep. Dit wordt opgesteld in een individueel opleidingsplan, die na elke periode wordt geëvalueerd. Naast de uren op de groep worden zij buiten de groep begeleid bij het maken van opdrachten en taken. Dit afhankelijk van wat de opleiding vraagt. Hiervoor worden dan individuele afspraken gemaakt met de stagiairs.

10.4 Model van werkontwikkeling en deskundigheidsbevordering

Hansje Stoffel heeft een pedagogisch coach/beleidsmedewerker in dienst. Zij begeleidt gevraagd en ongevraagd pedagogisch medewerkers bij het uitvoeren van het pedagogisch beleid in complexe situaties.

Daarnaast hebben wij binnen Hansje Stoffel een pedagogisch coach die alle medewerkers op deskundige wijze begeleidt. Persoonlijke leerdoelen of ontwikkelingsdoelen vanuit het pedagogisch beleid komen hierin aan de orde. Hiervoor is voor iedere medewerker per maand tijd en ruimte. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach stemmen met elkaar af welke onderwerpen van het beleid aandacht behoeven en welke persoonlijke leerdoelen aandacht vragen.

Op basis van gestelde ontwikkelingsdoelen en de status quo van het team wordt jaarlijks een scholingsplan opgesteld (zie hieronder).

10.5 Scholingsplan

Om de competentie van het team te bevorderen wordt er jaarlijks een scholingsplan opgesteld op basis van de strategische opleidingsdoelen op verschillende beleidsterreinen. In het scholingsplan worden vijf terreinen onderscheiden:

1. Verplichte scholings/trainingsactiviteiten
2. Scholings/trainingsactiviteiten voor pedagogisch-inhoudelijke ontwikkeling
3. Scholings/trainingsactiviteiten in het kader van arbeidsomstandigheden
4. Scholings/trainingsactiviteiten ten behoeve van organisatieontwikkeling
5. Scholings/trainingsactiviteiten tbv persoonlijke ontwikkeling van medewerkers

Voor verdere uitwerking van deze terreinen, de doelen en specifieke scholing/training verwijzen wij u naar het actuele scholingsplan.

10.6 Externe contacten

- Vrijeschool Widar
- Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland (SVZH)
- School-vAK, opleidingsinstituut voor antroposofische kinderopvangmedewerkers

• Vereniging Antroposofische Kinderopvang
- Pedagogische Werkgemeenschap voor het kleine kind, Driebergen
- Branchevereniging Kinderopvang
- GGD/GHOR
- gemeente Delft
- Belastingdienst, in het bijzonder dienst toeslagen
- Begeleidingsdienst Vrije scholen (BVS)
- Antroposana, voor antroposofische gezondheidszorg
- Regionaal overleg CV De Sprank, het grote huis, Olle's huis, de vrije speelklas
- Regionaal overleg peuter-/kleuterleerkrachten Zuid-Holland en Zeeland • Stichting Stunt
- Integrale Vroeghulp

11. Oudercommissie

In 2007 is Stichting Kindercentrum Hansje Stoffel opgericht als ouderinitiatief en heeft sindsdien een actieve en betrokken oudercommissie. In deze oudercommissie zitten zowel ouders met kinderen op het KDV, als ouders met schoolkinderen op de BSO. Het doel van de oudercommissie is om gevraagd en ongevraagd advies te geven over de kwaliteit van de zorg. Bij de totstandkoming van nieuwe beleidsstukken, zoals dit pedagogisch beleidsplan, is de oudercommissie betrokken. Ook over het veiligheids-, gezondheidsplan alsmede over het scholingsplan brengt het een advies uit alvorens het wordt vastgesteld. Ten slotte buigt de oudercommissie zich jaarlijks over de tariefstelling. Eenmaal per kwartaal voert de oudercommissie overleg met de directie. Het aantal leden van de oudercommissie bedraagt gemiddeld vier en de zittingstermijn van twee jaar is verlengbaar.

De oudercommissie is direct te bereiken op: oudercommissie@hansjestoffel.nl of door de medewerkers op kantoor vragen een bericht door te sturen.

12. LRKP

Stichting Kindercentrum Hansje Stoffel is ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen: het LRKP. In dit register kunt u eenvoudig gegevens over ons kindercentrum inzien. Voor ouders is het belangrijk om de jaarlijkse inspectierapporten van de GGD door te lezen. De GGD houdt toetst de kwaliteit van ons kindercentrum aan de geldende wetten en regelingen en kijkt hierbij nadrukkelijk ook naar de uitvoering van bijvoorbeeld het pedagogisch beleid op de groep. De rapporten die dit oplevert zijn via: www.landelijkregisterkinderopvang.nl voor alle organisaties in te zien. Hansje Stoffel heeft twee verschillende registratienummers:

KDV (0-4 jaar): 136.114.404

BSO (schoolkinderen): 712.611.666